DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL — VII. ÉVFOLYAM, 151. SZÁM. 1930 JULIUS 8. KEDD. — 12 FILLER

Bethlen István miniszterelnök nagyfontosságu kijelentései Debrecenben a gazdasági helyzetről, a királykérdésről és a külpolitikáról

A világgazdasági krizisért nem lehet a kormányt felelőssé tenni
Mindent megtett a kormány, amit csak lehetséges volt, a segitésre nézve

„Amig én élek, hiven ragaszkodom ahoz, hogy a királykérdést nemcsak a külföldtől függetlenül, hanem magunk is csak a magyar országgyülésen keresztül oldhatjuk meg“

Akik puccsal akarják megoldani a királykérdést, nagy veszélyt hoznának az országra és éppen ezért ezek ellen a törvény szigorával lép fel a kormány

„A magyar nemzet nem mondhat le nemzeti ideáljáról és arról az évezredes szerepről, melyet a Duna völgyében betöltött — Legyen erős Debrecen, — hangoztatta a miniszterelnök — Debrecen a türelmesség városa felekezeti szempontból is — állapitotta meg Bethlen miniszterelnök — A mai nehéz időkben visszavonást szitani: bün a nemzet ellen

Országos fontosságu esemény volt Bethlen István gróf miniszterelnök debreceni beszámolója, mely impozáns keretek között nagy lelkesedéstől kisérve zajlott le. Debrecen polgársága változatlan szeretettel, ragaszkodással és lelkesedéssel fogadta Bethlen István grófot, képviselőjét.

A debreceni beszámoló fontosságát jelezte, hogy azon a miniszterelnökön kivül három miniszter, négy államtitkár és az országos egységes pártnak több mint ötven tagja jelent meg. A miniszterelnök nagyszabásu, másfél órás beszédében kitért a bel- és külpolitika minden kérdésére. Hosszasaban fejtegette a gazdasági helyzetet és rámutatott arra, hogy az egész világra kiterjedő gazdasági krizis okozza a bajokat és felsorolta mindazon intézkedéseket, melyeket a kormány a bajok elhárítására tett.

Nagyjelentőségü nyilatkozatot hallott a beszámoló gyülés közönsége a miniszterelnök ajkáról a királykérdésben. Kijelentette a miniszterelnök, hogy ezt a kérdést csak az országgyülésen keresztül lehet megoldani és önérzetes nemzeti álláspontot jelentett ehhez a kijelentéshez az a hozzáadás, hogy külföldi beleszólás nélkül kell hogy megtörténjen a kérdés rendezése. Bármiféle puccskisérlet mérhetetlen kárt okozna az országnak, éppen ezért ilyen kisérletekkel szemben a legszigorubb megtorlásra el van szánva a kormány.

Higgadt, de az önálló és teljesen független ország visszanyert presztizsének teljes tudatában szólott a miniszterelnök a külpolitikai kérdésekről, a tervezett vámunióról. A banketten Debrecen városa és polgársága iránti megbecsülését hangoztatta a miniszterelnök és Debrecennek, mint vidéki empóriumnak szerepéről mondott rendkivül érdekes és jóleső kijelentéseket.

Az egész beszámolón megnyilatkozott hangulat azt mutatta, hogy Debrecen polgársága össze van forrva nagynevü képviselőjével, hogy teljes mértékben értékeli azt a nagy munkát, melyet Bethlen István gróf a jobb és szebb magyar jövő kiépitéséért végez.

Bethlen miniszterelnök debreceni tartózkodásáról, a vasárnapi nagygyülésről alábbi tudósitásunk számol be:

Megérkezés a repülőtérre

A napok óta tartó hőség után vasárnap reggel kellemes, hüvös idő állt be. Az égen fellegek gyülekeztek, közeledett az eső.

Gróf **Bethlen** István miniszterelnök érkezését 9 óra 20 perere jelezték; ebben az időpontban már kint is voltunk az epreskerti repülőtéren. A miniszterelnök a Magyar Légiforgalmi Rt. által rendelkezésre bocsátott repülőgépen indult el Budapestről. A repülőtéren a Légiforgalmi emberei szorgalmaskodtak a rádió adó és felvevő gép körül, amelyet a légügyi hivatal adott kölcsön, hogy az utazás alatt az összeköttetést fenntartsák a repülőgéppel. Az összeköttetés létesitéséhez a katonák is adtak némi segitséget. A Légiforgalmi Rt. mindenre kiterjedő figyelemmel igyekezett biztositani az ut sikerét. A Budapestről való elindulástól kezdve ugyszólván állandó telefonikus és morse összeköttetésben állottak Debrecenből a repülőgéppel.

A repülőtérre elsőnek dr. **Hadházy** Zsigmond főispán és dr. **Vásáry** István polgármester érkeztek ki, nem sokkal később **Szudy** Elemér sajtófőnök is megérkezett.

A rádiós sátorból egyre hangzanak a jelentések: Kápolnánál esőt kaptak a repülők, amelyen áthaladtak.

A repülőtérre kiérkezik Ghiczy rendőrfőkapitány, Porubszky rendőrtanácsossal.

A várakozók csoportja élénk beszélgetésbe merül; észre sem veszik az idők telését, ami csak abból látszik, hogy a rádiós sátorból uj meg uj csatakiáltások hangzanak:

— **Füzesabonyban vannak!**

— **Mezőkövesd!**

Uj autó fut a repülőtérre; frissen ugrik ki belőle **Ángyán**, igazságügyi államtitkár.

A felhők egyre sötétebbek, az ég mindjobban borul. Negyed tizkor villámlik, megdördül az ég és szaporán esni kezd az eső. Valami, ami nem volt a programban.

Ujabb autón **Péchy** László főispán érkezik.

A telefon ismét üzenetet hoz a repülőgépről:

— **Most fordul a gép Debrecen irányába, Lillafüred felől.**

Ugy látszik, mielőtt Debrecenbe jöttek volna, elköröztek Lillafüred felett.

9 óra 29 perc van.

Az eső eláll, az autókba menekült várakozók előjönnek. Most már innen megy üzenet a repülők számára:

— Nyugat felől tisztult....

A gép jó tempóban halad előre; 9 óra 30 perckor uj jelentés jön:

— **Tiszadob.....**

Majd nemsokára Büdszentmihályról kapunk értesitést.

Most már szinte állandó összeköttetést keresnek:

— Kérek választ... Kérek választ... Hol járnak? Hol járnak?... Átkapcsolok vételre... Átkapcsolok vételre.

Érdekesen hat, amint minden szót megismétel a rádió leadója.

Telefonon értesitik **Siposs** altábornagy, körletparancsnokot, kinek 9 óra 50 perekor jelzik, hogy milyen messze van a repülőgép Debrecentől. **Siposs** altábornagy katonai pontossággal érkezik meg a repülőtérre **Mérey Horváth** vezérkari főnökkel.

és dr. **Lengyel** Béla századossal.

A repülőgép az utólsó szavakat váltja a repülőtérrel:

— Leszállásra készen... Adást beszüntetjük! — hangzik a válasz.

— Ott a repülőgép! — kiált az egyik ur és a város felé, az egre mutat. Néhány pillanat s a gép tényleg mindenki előtt feltünik.

Nem jönnek egyenesen a repülőtér felé, hanem a város felett kört irnak le.

— Biztosan leszáll a Bika előtt, — jegyzi meg valaki szellemesen a várakozók közül.

A repülőtér végén nagy, fehér füst-jelzést adnak, amely részben a tájékozódást könnyiti, részben a szél irányát mutatja a pilótáknak.

A város felől most már egyenes irányban jön a gép, a repülőgép alsórésze felől megfordul. A pilóta a motort leállitja, csendes siklóval a földre ereszkedik. A gép végigfut a repülőtéren, a várakozók csoportja előtt megáll. Tiz óra 5 perc van.

A Magyar Légiforgalmi Rt. Focker VIII. typusu, 15 személyes utasszállitó gépéből elsőnek gróf Bethlen István száll ki. Frissen lép, szinte ugrik a földre. Dr. Hadházy Zsigmond főispán siet feléje, hogy üdvözölje. Egymásután szállnak ki a gépből Gömbös honvédelmi miniszter, akihez viszont Siposs siet oda, hogy jelentkezzék. A miniszterelnök alig jelenik meg a repülőgép ajtajában, már kattognak a fényképezőgépek; a pesti ujságirókkal egész kis csapat képződik. Gróf Bethlen István miniszterelnök barátságosan fordul Timár és Lukács pilóták felé, melegen kezet ráz velük és megköszöni a kellemes utazást. Hasonlóképen Gömbös honvédelmi miniszter is kezetszorit velük.

Ujabb vezényszavak hangzanak, de most már a fotoriporterek ajkairól. A miniszterelnök — ugy látszik — hozzászokott már az ilyen „támadások"-hoz; mosolyog és szivesen türi, hogy különböző jelenetekben két-három felvételt is készitsenek a hirlapirók.

Ez sem tart soká s néhány perc mulva az autósor megindul a városba.

Fogadtatás az Arany Bikában

A repülőtérről a miniszterelnök és kisérete a Bika szállóba hajtatott, melynek előcsarnokában a város notabilitásai és az egységespárt vezető-tényezői fogadták és üdvözölték a miniszterelnököt. **Magoss** Gyuy, polgármester a következő beszéddel üdvözölte Bethlen István grófot:

— Büszkeséggel üdvözlöm nagyméltóságodat, — mondta többek között Magoss György, — azzal a tisztelettel és szeretettel, amely megválasztása alkalmával a város közönsége részéről oly impozáns módon nyilatkozott meg. Ez a tisztelet és szeretet az azóta lefolyt esztendők alatt megerősödött és megnövekedett. Az elért nagyfontosságu eredmények, melyek nagyméltóságod működését dicsérik, meggyőződéssé érlelték bennünk azt, hogy nagyméltóságod az a gondviselésszerü férfiu, akit az Isten azért adott a nehéz időkben szerencsétlen nemzetünknek, hogy kivezessen bennünket a trianoni rabságból.

Lelkes éljenzés követte dr. Magoss György szavait, majd Bethlen István gróf a következőkben válaszolt:

— Eljöttem, — ugymond, — hogy beszámoljak mindarról, amiről sáfárkodni hivatásom volt. Elnézést kérek, hogy nem hamarabb jöttem. Az elmult idő folyamán azonban több izben kellett külföldre utaznom, az ország érdekében. Legyetek meggyőződve, hogy minden erőmmel annak az eszmének a szolgálatában állok, melynek barátom olyan fényes szószólója volt. Mindannyian azon leszünk, hogy kivezessük az országot mai nehéz helyzetéből, de ez nemcsak rajtam áll. Elsősorban a nemzeten mulik, amelynek meg kell őriznie erejét, egységét, összetartását, fegyelmezettségét, mert ettől függ a siker, mely felé mindannyian törekszünk.

A fogadtatás után a miniszterelnök szobájába vonult. Bethlen István gróf néhány előkelőség társaságában reggelizett, majd visszavonult és jegyzeteket készitett beszédéhez.

Közben a MANSz hölgyek virágcsokrot vittek a miniszterelnöknek.

A beszámoló nagygyülés

A Bika nagyterme délelőtt 12 órára zsufolásig megtelt. Debrecen társadalmának csaknem minden számottevő férfiát ott láthattuk. A páholyokban a hölgyközönség foglalt helyet. Legalább kétezerre tehető azok száma, akik kiszorultak a teremből; ezek a Bika előtti térségen helyezkedtek el, ahova megafonon közvetitették a beszédeket.

A teremben lelkes hangulat uralkodott és amikor Bethlen miniszterelnök megjelent a pódiumon, a közönség felemelkedett helyéről s percekig tapsolt és éljenezte. Megismétlődött az éljenzés, mikor Bethlen után Gömbös honvédelmi miniszter, majd Vass József népjóléti miniszter és Klebelsberg kultuszminiszter beléptek.

Sorra jöttek azután a beszámolóra érkezett államtitkárok: Ángyán Béla igazságügyi, Sztranyavszky belügyi, Prónay földmüvelésügyi, Dréhr Imre népjóléti, Petry Pál kultusz-államtitkárok. Eljött a beszámolóra Puky Endre, a képviselőház alelnöke is, Rubinek István, az egységespárt alelnöke és mintegy 50 képviselő.

Ruffy Vargha Kálmán, a helybeli egységespárt elnöke mondott lelkeshangu beszédet, melyet minduntalan megszakitott a Bethlen melletti tüntetés. Egy csapásra elnémult azonban a terem, mikor Bethlen miniszterelnök emelkedett szólásra, — aki feszült figyelem közepette kezdette meg beszédét.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Bethlen miniszterelnök beszéde

— Mélyen tisztelt nagygyülés, kedves Polgártársak — kezdte Bethlen István gróf miniszterelnök szavait — amikor a debreceni polgárok ezelőtt néhány nappal az ujságban olvasták, hogy Debrecen képviselője hazajön beszámolni, talán egy kicsit csodálkoztak, hogy miért épen ebben az időpontban, amikor a mezőgazdaság el van foglalva az aratással, be kell takaritani az életet, amikor a városi polgár ebben a kánikulában a hűvös friss levegőt a hegyekben keresi, vagy a tenger partján, a magyar tenger partján, a Balatonon és amikor sokan távol vannak. Én nem rendes beszámolót tartok a mai napon.

Fenntartom magamnak azt a jogot, hogy az ősz folyamán megint lelőjjek Debrecenbe (éljenzés) és rendes beszámolót tartsak Debrecen polgárai előtt, amikor mindenki itthon van.

Nem is programmbeszédet akarok mondani, hiszen programmunk van, az egységespártnak az a programmja, amelyet annak idején a párt és megboldogult Nagyatádi Szabó István együtt állapitott meg. És ezelőtt 2 évvel itt Debrecen városában tartottam programmbeszédet és szólottam gazdasági kérdésekről és azóta nincs indokom, hogy változtassak azokon, a miket akkor mondtam. Nem jöttem tehát sem beszámolót tartani, sem programmbeszédet mondani, hanem azért jöttem, mert szükségesnek láttam, hogy az országgyülés kapuzárása előtt

mielőtt a nyári szünet megkezdődik a politikai életben, mielőtt az országgyülésből elhangzó szó elnémulna és átadatnék a magyar közélet tisztán a zsurnalisztikának, amely zsurnalisztikának ebben a diktatura alatt szenvedő országban (derültség) a háromnegyed része ellenzéki álláspontón van

és amely ebben a diktaturában mindent megirhat, elsősorban azt irhatja meg, amit a kormány tervei és cselekvései ellen kritikaként fel akar hozni, mondom, mielőtt átadnók a szót másoknak a közéletben, súlyt helyeztem arra, hogy eljőjjek Debrecenbe és itt erről a pódiumról, amelyről a szavam az egész országba el kell, hogy hangozzék, erről a pódiumról, ahonnét a szó talán még a külföldre is elhallatszik (ugy van, ugy van), egy néhány fontosabb közéleti kérdésről nyilatkozzak és pedig olyan közéleti kérdésekről, amelyekre vonatkozólag már a közelmultban és talán egy év óta igyekszik az ellenzék félrevezetni a közfelfogást ebben az országban. Olyan közéleti kérdésről kívánok szólani, mint a trón betöltésének kérdése, (Halljuk, halljuk), amelyre vonatkozólag az utóbbi időben igyekeztek ide bent az országban de a külföldön is zavaró momentumokat felhozni. (Ugy van, ugy van.) És megzavarni az emberekben az eszét.

Nyilatkozni kivánok még egész röviden a külpolitikai helyzetről is és az azzal kapcsolatos néhány kérdésről, amelyek a közel jövőben az egész világot foglalkoztatni fogják.

A GAZDASÁGI KÉRDÉS.

Kezdem az első kérdésen, amelyre vonatkozólag az utóbbi időkben mindent elkövettek, hogy a magyar közvélemény tisztán ne lásson, a gazdasági kérdésen.

Kérem egy világgazdasági krizis közepette állunk, egy olyan világgazdasági krizis közepén, amelyhez foghatót talán Magyarország is, de más államok is nem szenvedtek el hosszu évtizedek, sőt évszázadok óta sem.

A világgazdasági krizis velejárója minden nagy háborunak, a 30 éves háboru tönkretette Európát hosszu időkre, általános volt az elszegényedés és hosszu időn keresztül az emberiség nem tudott magához térni. A napoleoni háboruk után tudjuk, hogy számtalan országban devalválódott a pénz értéke. Hogy a napoleoni háboruk következménye szegénység és nyomoruság volt. A tiz évvel ezelőtt lezajlott világháborunak a következménye az a világgazdasági krizis, melyben élünk és amelyben magunkat fenntartani kötelességünk.

A VILÁGHÁBORU KÖVETKEZMÉNYE.

A világháboru alatt 4 éven keresztül ugyszólván minden ember csak azt produkálta, amire az országnak a csatatéren volt szüksége. Az ipari vállalatok hadieszközöket készitettek a hadsereg számára, a mezőgazdaság a szorongatott csapatok részére termelte az élelmet, s ez alatt az idő alatt ugyszólván nem termeltek a nemzetek semmit a jövő számára, nem gyüjtöttek tőkéket, hanem a meglévő tőkéket is felemésztették, a produkció a háboru fogyasztását szolgálta és az itthonmaradottak csak nehezen tudtak megélni. Mérhetetlen tőkék pusztulása volt ennek a következménye. A háboru folyamán az egyes államok — nyakig adósságban — keresték az utat és a módot arra, hogy miképen tudnának ezektől szabadulni, illetve ezekkel megküzdeni. A nyugati nagy államok eladósodtak Amerika felé és saját polgáraik felé, mi pedig eladósodtunk a központi hatalmakkal és saját polgárainkkal szemben.

Mi volt ennek a következménye? Vagy fel kellett minden államnak

Ezek a mi boraink:

Asztali ó-bor, kellemes izü, Kecskemét-vidéki könnyü bor, spriccernek kitünő.
Finom vegyes kristálytiszta, szépszinü erőteljes, kristály - vizzel is kiváló.
Homoki vegyes pompás asztali bor, tartalmas és izes.
Rizling magas szesztartalmu nagyszerü ital, kellemes zamattal.
Cirfandli utólérhetetlen aromáju, teljes izü gömbölyü bor.
Nemes Kadar édes, illatos, erős, jobb a legjobbnál. Mindenki szereti.

Kontsek Géza k. r. t.

A legjobbat a legjutányosabban kapja!!

Ágyteritő-készletek
Hencserátvetők, Takarók, Plaidek nagy választékban

Alapitási év 1831.

KARDOS LÁSZLÓ
DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Egyszeri összehasonlitás meggyőzi

emelni az adózást, addig a fokig, hogy **ezeknek a horribilis adósságoknak és az egyéb háborus terheknek** viselhesse az állam a kamatait és terheit, ha pedig erre **nem volt képes**, akkor bekövetkezett **a devalváció**. Bekövetkezett ez a devalváció a nyugati államokban is, Angliát kivéve. Franciaország, Olaszország, Belgium valutája lesülyedt addig a fokig, amely fokon az ottani polgárság még elbirta viselni a háborus terheknek a kamatait. Nálunk ehez a körülményhez hozzájárult még az a szerencséflen reparációs politika, a mely a békeszerződésekben állapittatott meg és amely úgyszólván illimitált terhekkel sujtotta a legyőzött központi hatalmakat. — Semmi sem volt természetesebb, minthogy ennek a pénzérték teljes devalvációja volt a következménye nemcsak Magyarországon, hanem Németországban és Ausztriában egyaránt. Igy nemcsak az állam vagyona pusztult el a devalváció folytán, hanem a polgárság is elvesztette vagyonát, az a polgárság, amely a háboru alatt kénytelen volt saját vagyonával a háboruskodás segitségére sietni.

Ennek a következménye a háboru után a fogyasztás krizise volt.

Az a polgárság, amely a vagyonát elvesztette, kikapcsolódott abból a fogyasztási körből, amelyben állott a háboru előtt, kénytelen volt háztartását összevenni, egyszerübben élni, egyszerübben táplálkozni és minden szükségletét kisebb mértékre leszállitani. Ez nemcsak nálunk, ez az összes hadviselt államokban tapasztalható jelenség. A francia kistőkés, aki négyötödét vesztette el tőkéjének a devalváció folytán, egyötödére szorul annak a luxusnak és fogyasztásnak, amelyet a háboru előtt volt képes viselni.

A fogyasztási krizisnek a következménye a termelési krizis

Az iparok nem dolgoznak annyit, mint amennyit dolgozhattak a háboru előtt. Milliónyi ember vált munkanélkülivé, nemcsak nálunk, hanem a nyugati államokban még fokozottabb mértékben és ha még hozzávesszük azt, hogy a háboru óta kikapcsolodott a fogyasztásból egész Oroszország, egy 170 milliós nép, amely az ipari cikkek fogyasztása terén kizárólag importra szorult, ha figyelembe vesszük azt, hogy a kinai zavarok folytán egy 300 milliós nép fogyasztása csökkent lényegesen, ha látjuk, hogy a háboru után bekövetkezett koloniális zavarok, az indiai bajok folytán ott is csökkent az európai ipari cikkek fogyasztása, akkor megérthetjük, hogy milyen forrásokból származik az az ipari krizis, amelynek következménye lett, hogy

Angliában egy munkáspárti kormány uralomrajutása óta a munkanélküliek száma nem apadt, hanem fokozódott, hogy Németországban 2 milliónyi a munkanélküli, hogy az összes európai államokban 10 és 100 ezrekre megy a munkanélküliek száma.

és most már a nagy és hatalmas Egyesült Államokban is sok-sok millió főt tesz a munkanélküliek száma.

A MEZŐGAZDASÁG KRIZISE.

A krizis azonban nem állott itt meg, bekövetkezett a mezőgazdaság krizise is, azt hihettük volna, hogy Oroszország kikapcsolódása folytán a termelésből, hogy a földreform következtében, amelyeket a szomszéd államok hajtottak végre, saját gabonatermelésük rovására, azt hihettük, hogy mezőgazdasági krizistől nem kell tartani. És ez mégis bekövetkezett.

Bekövetkezett egyfelől a fogyasztás csökkentése folytán, mert hiszen a mezőgazdaság szempontjából is a fogyasztás csökkentése igen lényeges momentum.

Az egyszerübb és olcsóbb élelmiszerek azok, amelyek felé a nagyvárosok közönsége fordul. A gyümölcs és a zöldség fogyasztása növekedett, a hus, a gabona és a kenyér rovására. De ez nem volt elég — A háboru alatt ugy az Egyesült Államok, Kanada és Argentinia abból a célból, hogy pótolják azt a hiányt, amely a háboru alatt azáltal állott elő a Nyugati államokban, a mezőgazdasági produktumokban, hogy Oroszország azokat a piacokat elérni nem tudta, mert hiszen az orosz tengerek bevoltak zárva a központi hatalmak flottái révén, Amerika a termelést lényegesen kiterjesztette. Sőt a háboru után épen az orosz bolsevizmus állandósulása folytán, még nagyobb mértékben fejlesztették, és

most ott vagyunk egy világ mezőgazdasági krizisben, egy tultermelési krizisben, amely krizis sujta a magyar termelést is.

A PÉNZ KRIZISE.

De még itt sem állot meg a krizis, az ipari és mezőgazdasági krizist követte a pénz krizise, a hitel krizis is. Már rámutattam arra, hogy a háboru alatt milliárd értékü vagyonok és tőkék pusztultak el a devalváció folytán. De a háboru után a tőke képződés fogyatkozott meg. Minden állam saját állam polgáraitól állami adókban négy-ötszsör annyit vesz el, — bár most nem Magyarországról beszélek, hanem a nyugati államokról.

Négyszer-ötször akkora büdzsével dolgozik Franciaország, Németország, mint a háboru előtt.

Az angol büdzsé a háboru előtt 200 millió font volt, máma 800 millió font. Ezek az értékek a tőke képződésből hiányoznak. De a gazdasági krizis, amely milliókat tett munkanélkülivé, akiket munkanélküli segéllyel látnak el, amely segélyekkel szemben produkció nem áll, tehát tisztán fogyasztásnak szánt pénz adatik ki, ezek szintén olyan összegek, amelyek a tőkeképződést ugyszólván lehetetlenné teszik. Ennek lett a következménye — és nemcsak az amerikai tőzsde és spekulációnak, amely ugyan szintén hozzájárult ahhoz, hogy megfogyatkoztak azok a tőkék, amelyek tőke importra szoruló országok rendelkezésére állanak. Drága lett a hitel és horribilis kamatokat kell, hogy az adós fizessen. Milyen eszközökkel védekeztek ezek az államok? Védekeztek a munkanélküli segéllyel és a vám elzárkózással. A háboru után általános vámvédelmi irányzat vette kezdetét és amikor a munkanélküliség az egyes államokban fokozódott, minden egyes állam azt hitte és azt gondolta, hogyha elzárja határait az idegen termékekkel szemben, azokat otthon fogja gyártani s ezáltal a munkanélkülieknek kenyeret ad. Ehelyett mi következett be? Ez a vámvédelmi irányzat általános drágulásra vezetett az egész világon. Arra vezetett, hogy a mezőgazdaságiexport országok nem tudják fe leslegeiket a külföldön eladni. — Arra vezetett továbbá, hogy ipartermeléssel foglalkozó országok nehézséggel küzdenek, amikor ipari termelvényeiket külföldi piacra viszik.

Ez a vámvédelmi irányzat nem csökkentette, hanem fokozta a bajt — Mindenütt az egész világon ezzel a kérdéssel foglalkoznak.

Mindenütt szenvedés s baj van és sajnos azt kell mondanom, hogy a krizissel szemben még általános a tehetetlenség.

Hiszen nézzünk végig a világon, már emlitettem, hogy Angliában egy évvel ezelőtt a munkás kormány avval a programmal jutott hatalomhoz, hogy megszünteti a munkanélküliséget. Németországban a munkanélküli segély folytán zavarba jutott az állam pénzügyi helyzete. Egyik pénzügyminiszter váltja fel a másikat, de a kiútat még nem találták meg. A napokban azt olvastam, hogy Lengyelországban az ottani ellenzéki pártok kongresszust tartottak, melyen azt fejtették ki, hogy a lengyel gazdasági krizis oka a lengyel kormány. **Minthogyha itthon lettem volna.** (Derültség.) Keresik a kiútat tehát ott is, de nem találják. Nem beszélek a balkán államokról, amely dezőgazdasági export államok és ahol a gabonaárak még sokkal alacsonyabbak, mint nálunk, a hitel drágább, mint nálunk és az egyik politikai krizis a másikat követi ennek következtében.

A CSONKA KIS ORSZÁG A VILÁGGAZDASÁGI KRIZIS KÖZEPÉN.

Csodálható-e, hogy ilyen világgazdasági krizis közepén ez a csonka kis ország, amely 8 millió lakossal bir, s

amely az önellátás föltételeit a trianoni békeszerződés folytán elvesztette, amely a maga mezőgazdasági produktumainak exportjára van rászorulva,

amely az ipari cikkekben, elsősorban a külföldre van utalva, hogy ez nem maradhatott kis sziget a nagy világ tengerében, nem maradhatot megkimélve a világ gazdasági krizis által, hanem ennek a krizisnek a hullámai átcsaptak a Kárpátoktól megfosztott ország határain, azon a sima területen, a melyen élünk, és Magyarország is szenved a gazdasági krizis folytán. De a mi feladatunk, illetőleg az a lehetőség, amely nekünk adva van, nem az, hogy a hullámvölgyet mindig elkerülhessük a mi kis sajkánkkal, mert erre képesek nem vagyunk, hanem a mi kis sajkánkal mindig a hullám taraján tartsunk. — A mi feladatunk az, hogy amikor a hullám-völgyben vagyunk és a hullám elnyeléssel fenyeget minket, ugy kormányozzuk a kis sajkánkat, hogy az fel ne boruljon és majdan eljusson ujból a hullám-hegyre.

MI A TEENDŐ.

Mi lehet a mi teendönk? Az első teendönk az, hogy **ne rekriminájunk, ne egymást vonjuk felelősségre, ne egymás fejéhez vagdaljuk azt, hogy baj van az országban, hanem mindenki tehetsége szerint ott abban a kissajkában, a melyben együtt élünk és pusztulunk, megfogja a munkát, evezzünk előre egymással barátságban, egymással harmóniában, és mindenki adja ki a maga részéről a legjobbat, ami benne lehet.**

Mélyen tisztelt Nagygyülés! Két év óta figyelem ebből a szempontból a magyar közéletet és sajnos azt kell megállapitanom, hogy gyakran látunk törekvéseket, amelyek ennek a főregulának nem fe-

Üzletáthelyezés. JOST cukrászdáját julius hóban Piac-u. 61. (Fischer ház) helyezi át

Harminc perc alatt talpalja, sarkalja, tisztitja és festi cipőjét.

Előzetes értesités.

Harminc perc alatt talpalja, sarkalja, tisztitja és festi cipőjét.

Ujdonság. Debrecen szenzációja!

Saját érdekében tekintse meg.

Apolló cipőgyár gépüzemü cipőtalpaló, sarkaló, festő és tisztitó üzeme megnyilt, ahol cipőjét 25 perc alatt talpalják, sarkalják, tisztitják, festik. Saját érdekében tekintse meg

Simonffy-utca 7. szám alatt.

Női talpalás, sarkalás . . . . . P. 2.40
Férfi talpalás, sarkalás . . . . . P. 3.---

Saját érdekében tekintse meg.

Harminc perc alatt talpalja, sarkalja, tisztitja és festi cipőjét.

Gépfestés 40 szinben.

Harminc perc alatt talpalja, sarkalja, tisztitja és festi cipőjét.

lelnek meg és amelyek oda tendálnak, **hogy a politikai felelősséget a kormányra tolják**, ezért a világ **gzadasági** és egyuttal magyar je**lenségekért**, amelyek elkerülhetetlenek, s amelyek oda tendálnak, **hogy ebből** politikai hasznot huzzanak egyesek.

Azt látom, hogy ez a tendencia sokaknál oda vezet: hogy a visszavonást és az ellentéteket közöttünk ennél a bajnál mélyitsék, hogy az osztályharcot szitsák, hogy a gyülöletet ember s ember között fokozák.

A kétszinü kritika és porhintés

Mert mi a beállitás? — Ezt a beállitást pedig sokan szolgálják Magyarországon, hogy ezt a krizist könnyü lett volna elkerülni és hogy ezért a magyar kormány a felelős, mert rendelkezésére állanak azok az eszközök, amelyeknek segitségével egyik napról a másikra ezt meg lehet változtatni. — Aki tárgyilagosan nézi a világ mai helyzetét, az igazat fog nekem adni, mikor azt mondom, **hogy egy világ gazdasági krizissel szemben csak tiz-husz százalék erejéig vagyunk képesek segitséget nyujtani. A magyar kormánynak mindent el kell követnie hogy ezt a tiz-husz százalékos enyhitést a magyar gazdasági életnek nyujthassa.**

Milyen eszközökkel dolgoztak ellenünk az utóbbi időben? Azt mondták, hogy nincs gazdasági programunk és ez is egyik oka a gazdasági krizisnek. Hát én Önökre hivatkozom, akik előtt két esztendővel ezelőtt itt Debrecenben fejtettem ki egy gazdasági program elvi nagy vonásait, amely gazdasági programot kiegészitettek azóta a magyar pénzügyminiszternek, a földmivelésügyi miniszternek és a közgazdasági miniszternek nyilatkozatai a nagy nyilvánosság előtt, amelyek részletekben fejtették ki ezt a programot s az ennek érdekében szükséges teendőket.

Azt mondták, nem nem teszünk semmit a mezőgazdaság érdekében, de ugyanakkor lecsepülték és lekicsinyelték minden lépésünket, amelyet a magyar mezőgazdaság érdekében tettünk.

Krokodilusi könnyeket sirtak a mezőgazdasági válság miatt és a mikor utoljára egy törvényjavaslattal jöttünk, amelynek segitségével legalább a buza- és rozstermelő gazdaközönség helyzetén könnyitoni tudunk, akkor egyszerre felfedezték a maguk lelkes szivét a magyar fogyasztó iránt, aki nem birná el azt a terhet, hogy a magyar mezőgazdának segitséget nyujtsunk. Azt mondják, hogy a gazdasági krizisnek a nagy költségvetés az oka, és az, hogy a takarékossági szempontokat nem vettük figyelembe. Már rámutattam arra, hogy a háboru óta a nyugati államok milyen arányban növelték büdzséjüket. Nem önszán tukból, hanem kényszerüségből. — Nálunk is ugyanaz a helyzet, mert hiszen a háboru óta állandóan szaporodtak a magyar állam terhei.

Elég ha rámutatok a szomszéd és az elcsatolt területekről ide özönlött magyar tisztviselőknek a nyugdij terheire, akik egyedül 80—90 milliónyi összeggel terhelik a magyar költségvetést.

Vagy voltak a háboru előtt rokkantak, hadiözvegyek, hadiárvák, nem volt-e szükséges hogy a népjóléti miniszter a háboru után fokozottabb mértékben gondoskodjék közegészségügyi viszonyaink megjavitásáról, mert hiszen a háboru alatt lecsigázott és kiéhezett magyar nép közegészségügyi viszonyai lényegesen megromlottak.

Vagy nem volt-e szükséges, hogy a kultuszminiszter támogassa és kiépitse a vidéki egyetemeket, annak céljából, mert a haboru végén a forradalmak alatt tapasztaltuk, hogy a nagy vizfejü Budapest, amelyben centralizálva van kultura, gazdaság, gazdasági élet, adminisztrációja, a politikai élet, egészségtelen állapot, mert ha Budapesten a Kossuth Lajos-uteán egy kézigránátot feldobnak, akkor felfordul az egész ország, ha nincsenek vidéki centrumok.

Szemrehányást tesznek azért — hogy külföldön kultuszminiszterünk magyar kollégiumokat állitott fel. Hát maradjunk a kulturában az egyoldalu német orientációban?

Hiszen négyszáz éven keresztül német orientációban voltunk, most visszanyertük függetlenségünket, nem vagyunk hozzáláncolva senkihez. Mi igenis érintkezést keresünk és kell keresnünk nemzeti érdekeink céljából az összes nagy nyugati nemzeteknél, mert ha ezt nem tesszük, kiszolgáltatjuk nemzetünket annak, hogy kulturális téren saját zsirjában fullad meg, vagy hogy megint egyoldalu orientációba kerül. Aki a nemzet jövőjét tekinti, elsősorban aki gondoskodni akar arról, hogy ebben az országban egy olyan ifjuság nőjjön fel, amely a maga kötelezettségét teljesiteni tudja és amely erre a kötelezettségre rá van nevelve és a müveltség összes eszközeivel bir, ezt a lépést elitélni nem fogja. Azt mondják, hogy a takarékossági szempontokat nem vesszük figyelembe.

Elég rámutatnom arra, hogy épen az utolsó évben csökkentettük a költségvetést 30 millióval.

De amikor bejelentettük ezt a Ház előtt ez nem jelentett akkor semmit, akkor egyszerüen kijelentették, hogy ez talán nem is takarékosság, hanem más körülményeknek a kifolyása. Hát én ujból bejelentem, **hogy a jövő évben is kötelességünk csökkenteni a magyar költségvetést, nem azon a réven, hogy hasznos intézményeket szüntessünk be és mindenkinek találós játékképen oda dobjunk valamijyen intézményt, amelyet éppen ő nem tart megfelelőnek.**

Nekünk elsősorban a hivatalos apparátust, a bürokráciát kell csökkentenünk, az adminisztráció reformja a törvénykezés reformja, az egyszerüsités szempontjai figyelembe vételével.

Azt mondják, hogy ipari tultengés, az ipari vámvédelemnek a tultengése okozója a krizisnek. — Már rámutattam arra, hogy a háboru óta az egész világon egy vámvédelmi irányzat vette kezdetét, a mely vámvedelmi irányzat fokozottabb tendenciát mutat az utóbbi időkben is. Hiszen csak most olvastuk azokat a vám emeléseket, amelyeket az Egyesült Államok léptettek életbe s amelyekkel szemben az európai államoknak védekezniök kell. Ebben a tekintetben mi nem maradhatunk elszigetelten.

Lehetetlenség lett volna, hogy akkor amikor mindenütt emelik a vámokat, Magyarország csökkenti azokat. Ezzel nem a mezőgazdaságot szolgáltuk volna, hanem meglévő iparunk tönkretételét.

Itt tehát mást kell tennünk. Ki kell keresnünk a vámvédelem terén azokat az egyes pontokat és azokat a tarifális tételeket, amelyeknek csökkentésével a mezőgazdaság hasznára válhatunk, anélkül, hogy lényeges ipari érdekeket érintenénk. — Amikor azonban a mezőgazdaság védelme érdekében csökkentjük ezeket a tételekt,

az iparnak más téren kell kompenzációt adnunk. Még pedig egy szerves ipari törvény, egy ipar pártolási törvény révén, amely már készen van, s amelyet az ősszel a képviselőháznak befogunk nyujtani.

— Azt mondják, hogy azért van krizis, mert nem tudtuk megszervezni a hitelt.

Hágából a magyar pénzügyi függetlenség aranygyapjával tértem vissza.

A hágai tárgyalások eredménye az volt, hogy pénzügyi téren a trianoni békeszerződésből folyó terhektől bizonyos fizetések ellenében véglegesen szabadultunk és visszanyertük pénzügyi függetlenségünket. —És akkor, amikor erről folyt a tárgyalás, a képviselőházban, az ellenzék optánspanamát csinált ebből a kérdésből, hogy elhomályositsa azt a sikert, amelyet a kormány elért, hogy belekeverjék a kormányt olyan ügyekbe, a melyek népszerütlenségét a kormányra akarták háritani. Hát nem dolgozunk a mezőgazdasági hitel lábraállitása érdekében? Az utolsó hónapokban több millió dollár rövidlejáratu hitelt bocsátott a pénzügyminiszter a gazdaközönség rendelkezésére, abból a célból, hogy a mikor hosszu lejáratu kölcsönök lesznek elhelyezhetők, ezeket ilyenekre konvertálhassuk.

A hirhedt gyufapénz! Ebből éltünk két éven keresztül a krizis alatt. Ha ez nem állott volna rendelkezésre, ha nem tudtuk volna ezt hitel formájában a gazdaközönség rendelkezésére bocsátani, honnan fedeztük volna a szükségletet?

Ez is olyan kérdés volt, amelyet ugy igyekeztek beállitani, mint a mely a gazdasági krizist növeli, drágitja a gyufát, stb.

Mi a célja mind ennek? — Az, hogy a világ gazdasági krizisért a kormányra háritják a felelősséget, hogy növeljék az elkeseredést a gazdasági bajokért, hogy port hintsenek a közönség szemébe abból a szempontból, hogy melyek a valóságos okai a válságnak. Hogy egymás ellen uszitsák az egyes foglalkozási ágakat és növeljék az osztályharcot, amelyet egyes pártok politikai zászlójukra irtak.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyujtott

20%

kedvezményt szobáraink

10%

kedvezményt olcsó éttermi áraink (menüt kivéve, mely utóbbiakban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesitett megállapodás alapján kibővitve) a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Szinház
Kamara Szinház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és szinházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park-szálloda
Budapest

szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával. — (Nincs kocsiköltsége.)

Látta? Ezt kérdi ma mindenki. És a csodálat és kielégülés moraja fut végig Debrecen közönségén a **Czája-cirkusz**

káprázatos előadásainak nyomán.

Egyik ámulatból a másikba esett ez a finyás, kritizáló, szakértő közönség. Egészen uj, egészen más egészen rendkivüli, amit

Czája cirkusza nyujt.

Tehát Ön is jöjjön el a mai különleges rekord müsoru előadásra, nem fog csalódni, sőt többet kap, mint amennyit vár. — Az előadás kezdete fél 9 órakor. — A világh rü hamburgi Hagenbuch állatsereglete reggel 9-től este 7ig megtekinthető. A cirkusz nappali pénztára 9 órától nyitva. Szerda d. u. 4 órakor mérsékelt helyárakkal, teljes esti müsoru előadás. —

A mezőgazdaság segitésének módozatai

Nézzünk szemébe ennek a mezőgazdasági krizisnek és számoljunk le azzal, hogy mik az okai és melyek azok az eszközök, amelyekkel ezen segiteni lehet. Három fő oka van a krizisnek. Egyik a termények árának hanyatlása, a mely 1929 tavasza óta fokozottabb mértékben mutatkozik, és azzal az eredménnyel járt, hogy a gabonanemüeknél 60—40 százalékos árcsökkenéssel állunk szembe. Csökkent az egyéb mezőgazdasági termények ára is, de nem ilyen mértékben. A másik ok a hitelkrizis. Külföldi tőkére vagyunk utalva, amelyek nem állanak momentán rendelkezésre, s amelyekért magas kamatlábat kell fizetni. A harmadik ok az a vámelzárkózás, amelyekkel szemben állunk egész Európában; elsősorban mi magunk ezeknél a szomszédainkkal, amelyek tőlünk mezőgazdasági cikkeket vásárolnak.

Milyen nehézségei vannak az orvoslásnak? — Egy állam, amely gabonát exportál, hiába próbálkozik vámmal védekezni azért, hogy emelje a gabona árát, ennek nincs eredménye. Egész nyugaton ehez az eszközökhöz nyultak. Ausztria, Csehország, Franciaország, Németország és az összes kultur államok nyugaton a maguk mezőgazdaságát vámemeléssel védik, a krizissel szemben. Mi ezt nem tehettük. Hiába tettük volna. Ma is van 6.30 aranyvám, de nem érvényesül. Export államban olyan szisztémát kellett találni, amelynek segitségével segithetünk a gazdán, ki a gabonát termeli. — Ezt csak ugy oldhattuk meg, hogy a gazda, amikor gabonáját eladja, három pengő értékü gabonajegyet kap kézhez a vevőtől, amelynek segitségével összes tartozásait az államnál, a megyénél, a községben kielégitheti, s amennyiben még feles pénz marad, azt az adóhivatal neki kifizeti. Három pengő tiszta segitség jut a gazda kezéhez. Ezt nem lehet letagadni. Ezt lehet elhomályositani.

Nézzük ezt a kérdést a fogyasztó szempontjából. A nyugati államok vámemeléssel védekeztek. Mi a vámemelés következménye? Ha a buzára magasabb vámot rovok, drágábbá lesz ezzel a buza, a liszt és mindaz, ami ebből készül. A nyugati álamok tehát azzal védték mezőgazdaságukat, hogy a gabonadrágitásnak összes terhét a fogyasztóra háritották. Ez faktum. Ezt megtették olyan államok, ahol a mezőgazdaságnak nincs olyan jelentősége, mint nálunk. Mert bocsánatot kérek, abban az alpesi Ausztriában, ahol az Alpesek tetején nem termelnek buzát, ahol a városi elem tulnyomó többségben van, ahol a gabonatermelés másod rangu tényező, senki sem tiltakozott ez ellen,

mert ott meg van a társadalmi szolidaritás az összes foglalkozási ágak között, mert tudják, hogy ha az egyik elpusztult, elpusztul a másik is.

Csak a magyar parlamentben vannak egyesek, akik oly kiskorunak itélik a magyar népet, hogy azt hiszik, felül olyan okfejtéseknek, amelyek ezt az elemi igazságot figyelmen kivül hagyják. Mi nem mentünk el idáig, mi nem a kenyér- és tésztaevő városi közönségre háritottuk az egész terhet, hanem csak annak egyrészét, mert a másik részét a kávé, a tea és a füszerek vámjából, némely és pedig a drágább dohányárak emeléséből és hasonlókból hozzuk be.

Megkiméltük tehát éppen a kenyér szempontjából a szegény városi elemet, mert nem mentünk el odáig azon a téren, mint ameddig a szociálista, illetve olyan államok mentek, ahol a szociáldemokratapárt előkelő szerepet játszik, mint pl. Németországban. Mert Németországban igenis lényeges vámemeléssel drágitották meg az egész lakosság kenyerét.

Nem akarok hosszabban időzni ennél a kérdésnél. Még annyit mondhatok, hogy az a szisztéma, amelyet mi fogadtunk el a magunk részéről, egyesek szerint csak egy pár nagybirtokosnak használ.

Hát ezt el lehet mondani Budapesten, de vidéken a gazdatársadalom tagjai előtt nem lehet ezt mondani, mert ők erre csak mosolyogni tudnak.

Nézzük meg a statisztikát. A piacra kerülő gabonának az 1000 holdon felüli birtokok csak 30 százalékát termelik, 70 százalékát a kisgazdatársadalom produkálja. A statisztika számaival még sem lehet küzdeni bármilyen demagóg jelszóval. Azt is mondják, hogy nem segitünk a bortermelőn és azokon, akik a tejtermékekből élnek. Ki mondta azt, hogy ezzel az eszközzel rajtuk kivánunk segiteni? Nem is ezt céloztuk.

Mi azt akartuk, hogy ezzel az intézkedéssel azokon segitsünk, akik gabonát termelnek, mert azokon, akik mást termelnek, más eszközökkel kell segiteni.

Ez egészen nyilvánvaló, mint ahogyan a kormány a maga gazdasági programjában különösen az export fejlesztése és támogatása segitségével hatékonyan akar segiteni azokon, akiken gabonajegygyel természetszerüen segiteni nem lehet. Az export szervezése és az értékesitése nagyon fontos a krizis megszüntetése szempontjából. Már ebben a javaslatban is vettünk fel intézkedéseket ennek érdekében.

Ilyen a tárházak kiépitése, az ingójelzálog hitel bevezetése abból a célból, hogy a beraktározott gabona, még pedig minden egyes gazdának, akinek magtára van, beraktározott gabonája, meghitelezhető legyen s ne legyen kénytelen gabonáját olyan időben piacra dobni, amikor annak nincs ára vagy amikor egyes tényezők azon fáradoznak, hogy annak árát leejtsék.

Azért van ebben a törvényben a tőzsdereformról és a fedezetlen határidő üzlet eltörléséről s ezért van megfelelő intézkedés a zöldhiteluzsora megszüntetéséről.

Aki a parlamenti tárgyalásokat figyelemmel kisérte, minderről ugyszólván nem hallott semmit, hanem hallott a bolettáról. Olyan szó ez, amelyet a vidéki ember talán nem is ért, azt hiszik, bizonyára ez is valami huncutság.

Pedig ez nem egyéb, mint az a segitség, amire rámutattam, az a 3 pengős termelési prémium, amelyet a gazdának adunk métermázsánként.

Magyarország és a tervezett európai vámunió

Ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban még egy témáról akarok emlitést tenni. Olyan kérdésről, amely most a lapok hasábjain a külföldön és nálunk is gyakran vita tárgya. Az egyes államoknak bizonyos összefogásáról, egy nagyobb gazdasági vámunióról van szó, amely egész Európát felölelné, esetleg csak Középeurópát, vagy csak egyes államokat vonna be ilyen vámunióba. Hol erről, hol amarról van szó, s beszélnek az agrárexport államok bizonyos összefogásáról. Én azt a gondolatot, hogy Európában vámunió létesüljön, időelőttinek hiszem. Helyes, hogyha azok az elmék, amelyek nagy gondolatokat végig gondolni tudnak, ezekkel az eszmékkel foglalkoznak, de a gyakorlati politika mezején még távol vagyunk ettől a gondolattól. A középeurópai államoknak bizonyos konföderációjáról szivesebben nem beszélek. Ez politikai kérdés elsősorban és nem gazdasági kérdés. S ha gazdasági köpenybe nyujtják is nekünk, azért mögötte a farkasbőrt mindig érezni lehet. Ellenben igenis lehet szó arról, hogy azoknak az államoknak gazdái között, melyek agrárterményeket exportálnak, bizonyos összefogás fokozatosan kifejlődjék. E gazdák összességének az az érdeke, hogy megfelelő áralakulás legyen azokon a piacokon, ahová exportálnak, hogy egymásnak alá ne kináljanak, hogy az egyik exportja mint konkurrencia, a másik exportjának ágát le ne verje. De ez nemcsak a középeurópai gazdák érdeke. Ha sikerül az európai mezőgazdasági exportállamok közt valamilyen megértést létesiteni, az csak akkor lesz hasznos és eredményes, ha ugyanakkor megértést keresnek az amerikai államokkal is, mert hiszen nem az egyik vagy másik európai állam az igazi konkurrens, hanem elsősorban a hatalmas Amerika. A mezőgazdasági válság 10—20 százalék erejéig ide vagy oda eltolható egy állam kormányának intézkedése következtében, de a mezőgazdasági krizis megoldása teljesen csak internacionális alapon lehetséges ugy, amint mondottam, valamennyi exportállam összefogása révén. Ha erről van szó, Magyarország az ilyen terv kidolgozásában és megvalósitásában szivesen részt vesz és részt kér, mert ez nemcsak a magyar mezőgazdaság érdeke, hanem rajta keresztül az egész nemzeté.

Összefoglalom mindazt, amit a gazdasági válságról mondottam. Azt hiszem, azon az uton, amelyen jártunk s amely a debreceni programomat követi, helyes uton jártunk s helyes uton járunk ezen a jövőben is. Mi a magyar mezőgazdaság érdekében készek vagyunk mindent megtenni, hogy ezekben a nehéz időkben talpraállitsuk és fentartsuk a magyar mezőgazdaságot a vizen felül, mert ugy érezzük, hogy a magyar nemzet ereje és gyökere a mezőgazdaságban van ma is, s hogy a magyar mezőgazdaságot életerősen tartani minden magyar kormánynak kötelessége. Szivesen veszünk ezért minden propoziciót és javaslatot. Kérjük azonban, hogy szünjön meg az a methódus, amelyet egy év óta tapasztalunk s amely nem azt célozza, hogy gyógyitson, hanem hogy a meglevő sebeket mélyebbé és gyógyithatatlanná tegye.

„Ellenzem a radikális reformokat, mert a gazdasági krizist nem szabad politikai nehézségekkel tetézni"

Áttérek most más témára. A gazdasági krizist más célokra is ki akarják használni. Vannak radikális körök, *amelyek azt hiszik, hogy elég nagy már az elégedetlenség az országban arra, hogy radikális reformok segitségével az ország vezetését az ő irányukban és javukra kezükbe vegyék. Ennek érdekében folyik a mai kormányzat és rezsim befeketitése sokszor a külföldön is azért, mert azt remélik, hogy ennek révén a külföld majd reánk diktál olyan külső reformokat, amelyek segitségével hatalomra juthatnak. Belpolitikai kérdéseket magunk között intézzünk el! Ha a mai nehéz viszonyok között ellenzem a radikális reformokat, ugy ennek az az oka, hogy a gazdasági krizist nem akarom még politikai nehézségekkel is tetézni.* Ha a gazdasági krizis szünőfélben lesz, eljön majd az ideje annak, hogy megtegyük a választójog terén is azokat a lépéseket, amelyek benne vannak programunkban, amelyek végrehajtása azonban azért késik, mert tudjuk, hogy ez nemcsak theoretikus kérdés, hanem gyakorlati politikai kérdés, hatalmi kérdés s mert nem akarjuk kiszolgáltatni az országot olyan elemek kezébe, amelyek meg mutatták már egyszer, hogy a nagy nemzeti érdekkel miként tud nak sáfárkodni.

A trónkérdés puccsszerü megoldása veszélyt jelentene az országra

„Csak az országgyülésen keresztül oldhatjuk meg a király. kérdést".

Vannak mások is, akik ezt a krizist kihasználni akarják a trónkérdés ötletszerü felvetése érdekében. Nem a vezető legitimista köröket értem, mint gróf Apponyi Albertet, aki a maga soproni beszédében minden fonalat megszakitott maga és azok között, akik ezzel a tüzzel játszani akarnak. Örömmel állapitom meg ezt erről a helyről, mert magam vagyok gróf Apponyi Albert legnagyobb tisztelője. Azonban minden pártnak uszályába felelőtlen elemek is kapaszkodnak. Hónapok óta külföldi lapokból, de belföldi suttogásokból is tudjuk, hogy igenis vannak felelőttlen elemek, amelyek

Utazás - strandolás előtt ondoláltasson villannyal
Komáromi szalonban, Arany Bika bérház
egész nyáron göndör lesz a haja.

ilyen tüzzel játszani próbálkoznak. Nem mondom, hogy ezek tulságosan komoly elemek, azonban gyakran egy szál gyufa is elégséges ahhoz, hogy a puskaporos hordó felrobbanhasson. Suttogásokról halluuk, hogy a miniszterelnök azért volt Angliában, hogy az angol kormánnyal a restauráció kérdésében megegyezzék, hogy a miniszterelnök megegyezett Mussolinivel abban, hogy Ottó főhercseget magyar trónra emelik, hogy Franciaországban most már jobb szemmel néznék a restaurációt, hogy a kisantant államok közül is egyik, vagy másik nem avatkoznék a dologba. Sőt odáig mennek, hogy a Kormányzó Ur Őfőméltósága személyét is ugy állitják be (e szavaknál a hallgatóság mint egy ember felállott és hosszasan ünnepelte és éltette a kormányzót,) mint aki meglepetésszerüen, puccs szerü restauráció érdekében kész volna azt a hatalmat, amelyet a nemzet reáruházott, felhasználni.

Ezek a mende-mondák külföldön visszhangra találtak s ma is tele vannak a külföldi lapok ilyen hireszlelésekkel. Kötelességemnek tartom tehát, mielőtt nyári szabadságra megy a magyar parlament mielőtt a politika zaja elcsendesedik, hogy felvilágositó szót mondjak a magyar nemzet felé erről a kérdésről, nehogy akadjon köztünk valaki, aki felüljön az ilyen bujtogaásnak, vagy suttogásnak:

Külpolitikailag ez a kérdés nem változott. A nagyhatalmak nem változtatták meg álláspontjukat a mai napig sem ebben a kérdésben. Állitom, hogy az, aki puccs révén a trón kérdését megoldani próbálná, a legnagyobb veszélyt idézné elő az országban.

Állitom ezt annak tudatában, hogy ebben az évben végigmentem az európai országokon, megfordultam sok fővárosban s tudom, hogy az egyes kormányoknak mi a felfogása. De tovább megyek.

Amig én élek, hiven fogok ragaszkodni ahhoz a meggyőződésemhez, hogy ezt a kérdést nemcsak a külföldtől függetlenül, hanem magunk is csak az arra hivatott szerv, a magyar országgyülésen keresztül oldhatjuk meg.

(Nagy taps.)

A magyar kormány ismeri tehát kötelességét és hatalmának egész sulyával ellene fog szegülni azoknak, akik ilyen kisérletet ujból megpróbálni mernének. Azért figyelmeztetek mindenkit, hogy senki ne mondhassa azt, hogy jóhiszemü, amikor ilyen utakon jár. Nem jóhiszemü az, aki nemzetére veszélyeket készül hozni. Talán elsőizben hivatkozhattak egyesek a maguk jóhiszemüségére, mondván, hogy nem ismerték a veszélyeket, amelyek a nemzetet ebből az esetből kifolyólag fenyegették.

Most azonban erről a helyről mondom meg, hogy veszélyt hoznának az országra s ha mégis megteszik, büntetni fogunk a törvény egész szigorával (nagy taps), mert nem engedhetünk tért kalandoroknak, olyanoknak, akik rögeszméiket a nemzet érdekei alá helyezik. Ezeket a törvény egész sulyával büntetni fogjuk

amely gyakran érdes volt Magyarországgal szemben és belügyeinkbe is beavatkozott. Ausztriával jó viszonyt tartunk fenn és ezt a jó viszonyt mélyiteni és erősiteni igyekszünk. Lengelyországgal baráti szerződésünk van. Az utolsó évben Görögországgal és a fajrokon Törökországgal is barátsági szerződést kötöttünk s meleg baráti érzések füznek Bulgáriához is. Nem állunk tehát a világon olyan egyedül és elhagyatva, mint állottunk 10 évvel ezelőtt.

De éppen ez teszi lehetővé nekünk, hogy az uj Európa felépitésében tevékenyebben vegyünk részt, mint ahogy azt eddig tettük. Uj Európára igenis szükség van. De ennek előfeltétele a mi részünk ről az is, hogy tőlünk politikailag lehetetlen dolgokat ne kivánjanak.

Ne kivánják tőlünk a trianoni szerződés és egyéb párisi szerződések petrifikálását, mert erre magyar ember nem kapható. A magyar nemzettől ne kivánjanak szégyenteljes lemondást olyan nemzeti célokról és ideálokról, amelyek a Duna völgyében betöltött évezredes szerepének megfelelnek.

A kooperációt és pedig elsősorban gazdasági téren, Európa népei között kivánatosnak tartjuk, de a kooperáció a szabadság, a népek és nemzetek szabadságának, egyenlőségének és önként vállalt kötelezettségének alapján épüljön fel. — Mert hiszen Európa népei egy nagy népcsaládot alkotnak, amely népcsaládban vannak elesett proletár nemzetek, vannak parasztnépek, vannak iparos nemzetek, vannak kereskedő népek, vannak fiatalok és öregek, hatalmasok és gyengék.

Az a kooperáció, amelyet mi képzelünk, csak valamennyi nép egyenlőségén és szabad mühelyi munkáján épülhet fel — mert egy börtön munkától Európa semmit sem várhat.

Ha tehát készségünket jelentjük ki az ilyen kooperációra és együttmüködésre, ugy ezt ilyen értelemben tesszük és bizunk abban, hogy politikai poziciónk lehetővé teszi azt, hogy ezt a nemzetet ilyen kooperáció keretében azon a fokon tartsuk, amely őt a Duna medencében megilleti.

Hosszantartó és szünni nem akaró taps követte a beszédet, a hallgatóság percekig ünnepelte a miniszterelnököt. — Az éljenzés csillapultával az országgyülési képviselők felszólalására került a sor.

RUBINEK ISTVÁN ÉS DÉSY GÉZA BESZÉDE.

A miniszterelnök beszédét követő hatalmas éljenzés és taps csillapultával Rubinek István, az Egységespárt alelnöke emelkedett szólásra.

Arról beszélt, hogy az Egységespárt rövidesen tizéves évfordulóját éri meg fennállásának. Ezidő alatt az alkotások egész sorát valósította meg. Többet alkotott ez a párt, mint bármely más párt ebben az országban.

Désy Géza képviselő beszélt ezután. Minket gárdának csufolnak —, mondotta, — Bethlen gárdájának. — de erre az elnevezésre büszkék vagyunk, mert tudjuk nagyon jól, ha **Bethlent** szolgáljuk, a hazát szolgáljuk.

Hatvani professzor példáját idézi aztán s azt mondja, hogy Debrecen nemes polgársága elüz minden ármányt, cselvetést, magyar hitével, magyar lelkéve lszolgálja a nemzet jobb jövőjét.

Külpolitikai helyzetünk

Legyen szabad ezekután pár szóval külpolitikai helyzetünkről is nyilatkozni. A hágai egyezmények elintézték a reparáció kérdését. Ezenkivül egész sorozatát azoknak a kérdéseknek, amelyek köztünk és szomszédaink között függőben voltak s megnehezitették ennek folytán azt, hogy közöttünk és szomszédaink között olyan atmoszféra fejlődhessék ki, amely külpolitikai szempontból normálisnak nevezhető. *Ezek a kérdések elintézést nyertek s most spichikai momentum van arra, hogy Magyarország és szomszédai között jobb atmoszféra fejlődhessék ki.*

Amint már előbb mondottam, bizonyos gazdasági együttmüködésre hajlandók vagyunk, egy jobb atmoszféra azonban csak akkor fog létesülni, ha a kisebbségi kérdés kezelésének az a formája, amelyet ma gyakorolnak a szomszédos államokban, megváltozik, mert legjobb szándékunk mellett is nem várhatja a világ tőlünk azt, hogy megfeledkezzünk magyar testvéreinkről, akik a trianoni szerződés következtében más államok fenhatósága alá kerültek.

Ez psichikai momentum, de néha a psichikai momentum erősebb faktor, mint sok más egyéb, mely kézzel fogható. A magyar nemzet lelkében élénken él a szeretet minden magyar testvére iránt, az ő sorsuk boldogulása az itt élő magyarság boldogulása és sorsa is. A kisebbségi kérdés mikénti kezelésétől függ tehát az az atmoszféra, amely köztünk és szomszédaink között kifejlődhetik, mert hiszen

bizom abban, hogy most már Hága után megszünnek azok a beavatkozások a tuloldalról belpolitikai kérdéseinkbe,

amelyeknek a multban fül- és szemtanui voltunk. Remélem, hogy megszünik az a lart pour lart csak önmagáért való gáncsvetés a magyar nemzet fejlődésének utjában. Ha odaát az előfeltételek teljesülnek, hiszem és bizom abban, hogy jobb atmoszféra fejlődik ki közöttünk.

De ez ma már a magyar külpolitikának nem olyan feltétlen szükséglete, mint volt ezelőtt 10 évvel.

Ma már Magyarország Európa népei között más szerepet játszik, mint amilyent 10 évvel ezelőtt játszott. Magyarország ma már nincs ugy izolálva és körülvéve, mint azelőtt, hogy szuszogni sem tudtunk.

A magyar külpolitika egyik főpillére az olasz-magyar barátság (nagy taps) nemcsak papiron álló szerződés, hanem a lelkekben élő igazság és a magyarságnak egyik erőssége. Anglia megbecsüli Magyarországot, erről bizonyságot tett az az ut, amelyet az angol kormány meghivására Londonban tettem. Franciaország megértőbb politikát folytat velünk szemben, mint folytatott közvetlen a békeszerződések megkötése után, erről bizonyságot tesz az a jóindulat, amellyel Hágában és azóta is a magyar ügyet kezelte.

Németországgal, amellyel a háboru alatt együtt küzdöttünk és amellyel a háboru óta látszólag nem sikerült érintkezést találnunk, állandó jóviszonyban vagyunk, annak ellenére, hogy mindegyikünk a saját ügyeivel van elfoglalva, ami egyedüli oka annak, hogy ez a jóviszony talán nem jut olyan mértékben kifejezésre a magyar közönség előtt, mint mindannyian szeretnénk. *Szorosabb baráti viszonyt sikerült létesitenünk a szomszédos Ausztriával, amely országnak kancellárja holnap érkezik Budapestre* s amely országban, amióta ő van uralmon, hála Istennek elnémult az a hang,

Vass miniszter beszéde

A politikai rágcsálók ellen.

Azután a terem hallgatósága **Vass Józsefet** kivánta hallani, aki a hosszas és hangos éljenzés hatása alatt szólásra állott fel és a következőket mondotta!

— Kedves Barátaim! A miniszterelnök ur beszéde a magyar reálpolitikának az alap elveit, sőt legfőbb vonatkozásban a részleteit is kifejtette. A reálpolitika annyit jelent, hogy a politikus ,aki az államvezetés művésze mindig azt cselekedje, ami a nemzet, az állam legmagasabb értelemben vett érdekeinek megfelel. Nemcsak az államok voltak, hanem a nemzetek is. Már most itt a Bika-szálló nagytermében, itt van a nemzet egyrésze, ha tehát én reálpolitikát akarok csinálni, — ami ugyan nem érinti talán az állam érdekét, — hanem közelebbről érinti a teremben levő magyar nemzetet, — akkor nekem itt irreálisan be szélnem nem szabad. Az urak valamennyien el vannak fáradva, lelkük tele van a legmagasabb politika konszideráció gondolataival. A leves is megfött már odahaza, (nem baj, halljuk, halljuk), azonkivül azt hiszem, a beszédre való felhivás nem őszinte. (Élénk tiltakozás).

— Tehát önök felelősségére maradjunk annál a szónál, hogy reálpolitika Nem olyan egyszerü mesterség a politika és reális politikát kivált a nemzet érdekeinek megfelelő politikát müvelni, különösen nehéz. Olyan nemzet élén, amely nemzetnek a társadalma nem elég öntudatos nem elég erős, akaratában nem elég kiforrott, célkitüzéseiben, nem eléggé átfogó arra, hogy az ilyen reálpolitikát kellő módon alá tudja támasztani.

— Én az ország más pontjait említettem, hogy a kormányzatnak nem szabad semmiképpen sem a politikával, valami olyan pozicióba kerülnie, ami a nemzet társadalmától való elrekesztődést jelentene.

A kormánynak, mint a politika művelőjének, mint az államhatalom képviselőjének és kezében tartójának, egy ritmusra kell járnia a nemzet lelkével.

— A miniszterelnök úr, (éljenzés), azt mondotta, hogy a magyar sajtó háromnegyedrésze ebben a diktaturás országban (derültség), nem ugynevezett kormánypárti, hanem inkább ellenzéki. A magyar sajtónak egy igen nagyrésze akarja valamiképpen belevinni az ólombetük hadseregével, az ólomkatonák mögött rejtőzködő gondolatokat, amelyek mindennap az ujság papiros hasábjain ujjászületnek, beleakarja vinni a nemzeti társadalom lelkébe azt a gondolatot, hogy a kormány, amelynek élén **Bethlen István** gróf áll, (éljenzés), elszakadt a nemzettől, (nem igaz! felkiálltás) és légüres térben csinálja a politikáját. Bizonyára önök is olvashattak számos ilyen cikket és hallhattak temérdek ilyen beszédről, amelyek elhangzottak a parlamentben. Meg kell állapitanom azt, hogy ez a kormány, ha semmimást nem is veszek figyelembe, cselekedeteinek és alkotásainak abban a már majdnem tiz év alatt beláthatatlan sorozatával azonkivül az imént elhangzott másfélórás reálpolitika ok-

ötszáz pengő előleggel

állami és városi alkalmazottak uj házat vehetnek 25 éves adómentességgel, 350 négyszögöl telekkel, — Kassai-ut és Mélyfurás között. — **Hátralékot lekötött lakbérrel törleszthetik.** Értekezni tulajdonosnál, Vár-utca 10.

fejtéssel bebizonyította, hogy a kormány a nemzettel kétségkivül együtt dolgozik a nemzet legvitálisabb, legreálisabb érdekeit tűzte ki lobogójára, valamint programmjába.

— Ha van a nemzetnek olyan része amely elrekesztődik ettől a kormány programmtól, én kénytelen vagyok konstatálni, — egyébként teljes tisztelettel, — hogy nem a kormány rekeszti el magát programmjával és gesztiójaival ,ezektől a töredékektől,

hanem a töredékek rekesztik el magukat a kormánytól és a nemzet egyetemétől. — (Ugy van, ugy van).

Azt kérem a nemzettől, teremtse ki önmagában az igazi nemzeti általános és a nemzet egészségére terjedő magyar öntudatot.

És azt a kérést intézem a töredékekhez, a részekhez, amelyek elakarják magukat rekeszteni a nagy többségtől hogy térjenek jobb eszükre és csatlakozzanak a nemzet egyetemes megértéséhez és akarásához. Vannak egyes tényezők, akik a nemzet lelkét elakarják rágni a kormányzattól. Én ismerek az állattanban rágcsálókat. A politikában és a sajtóban azonban nem szeretem a rágcsálókat. A politikai rágcsálók hagyják abba munkájukat. Nem tudom mi módon lehetne Budapesten ezek ellen a rágcsálók ellen védekezni, értem különösen a patkányokat és egereket. Nagy veszedelemmé vált a rágcsálás. Ezek a rágcsálók elrágják az alapokat, a fundamentumokat és kikezdenek minden értéket.

A politikai rágcsálók azonban még sokkal veszedelmesebbek, ezek a demokrácia felséges, szép neveinek és jelszavának köntösei alatt követelnek a maguk részére tökéletes akció szabadságot.

Hát rendben van, mi vagyunk annyira demokraták, hogy csak a patkányokkal és egerekkel szemben vesszük fel a küzdelmet, írtó hadjárat alakjában Budapesten. A politikai rágcsálókat azonban figyelemmel kisérjük. Nem tartjuk annyira fontosnak jelenlétüket és munkájukat, hogy ellenük bármiféle olyan akciót kellene megindítani, amely valóban beleütköznék a szabadság és a demokrácia gondolatába. — Annyira liberálisak, demokraták mi is vagyunk.

A nemzeti akarat egységesítésének kialakítására nagy szükség van.

Ez az önök dolga és nem elégséges az, ha **Bethlen Istvánt** megtapsolják. Az nem elég ha szavazatukkal támogatják ezt az irányzatot. Ennél többet érdemel és többet kiván a nemzet érdeke. Nevezetesen azt, hogy a nemzet túlnyomó nagy többségének szivből fakadó akarata, szeretete, ereje és lendülete, ölelje körül őt és programmját Emelje fel olyan magasan, amilyen magasan a magyar politika kell, hogy álljon, mindenféle támadás és árvizzel szemben.

És akik azt hiszik magukról hogy ők a tenger, vegyék tudomásul, hogy nem ők a magyar tenger, ők legfeljebb árvíz, amely tud ugyan pusztitani, mélysége azonban semmi sincs.

Percekig tartó lelkes éljenzés és taps követte **Vass József** népjóléti miniszter szavait.

Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag záróbeszéde után a nagygyülés véget

A BANKETT.

A gyülés után a Bika ... ében 500 teritékes bankett vo... amelyen a vendégek és Debrecen vezető férfiai teljes számban részt vettek.

Az első pohárköszöntőt **Hadházy** Zsigmond főispán mondotta a kormányzóra. A főipán szavait állva hallgatták végig.

Azután **Kölcsey** Sándor dr. mondott felköszöntőt Bethlen miniszterelnökre aki nagy éljenzés közben emelkedett szólásra:

LIENER fényképész felvételeket személyesen eszközli. **Csapó u. 1** Telef. 17-22.

Bethlen miniszterelnök pohárköszöntője

Elismerő szavak a debreceni polgárságról. — Debrecen legyen erős vidéki gócpont. — „Debrecen a türelmesség városa, felekezeti szempontból is".

Bethlen István gróf miniszterelnök pohárköszöntőjében utalt arra, hogy minden politikának két birója van; az egyik saját lelkiismerete, ez az első biró, mert hiszen a második biró helyeselhet ugyan valamit, de ha a lelkiismeret nem nyugodt, akkor nem ér semmit. A második biró az országgyülés és a nemzet. A nemzet küldi az országgyülést, tehát a nemzet a birája a magyar politikának is. Nyugodt a lelkiismerete, mert amióta a magyar kormány élén áll, lelkiismeretesen igyekezett előbbre vinni a nemzet ügyét. Tudomása szerint nem mulasztott el egy alkalmat sem, amely csak kinálkozott arra, hogy valami jót tegyen az ország javára. Jólesik neki, hogy a második biró, a nemzet és rajta keresztül az országgyülés helyesli azt a politikát, amelyet követ. Az országgyülés többsége is támogatja azt a politikát, amelyet — mint az egységespárt vezére, mint a magyar kormány elnöke — az ő nevükben képvisel.

Hogy az ország helyeselte ezt a politikát ezelőtt négy évvel, mikor a választásokat megejtették, abban semmi kétség sincs. Most kezdik kétségbevonni, amikor nem a választók dörtenek e kérdés felett, hanem a választók megkerülésével ujságcikkek és parlamenti nyilatkozatokban, olyan pártok, amelyeknek egy, vagy néha két taguk van, oly nyilatkozatokat tesznek, hogy a nemzet ő mögöttük van. Nem akar e kérdésről sok szót szaporitani, hiszen a magyar nemzet sokszor volt szemtanuja, hogy politikai kicsinységek felfujván magukat, oda állottak és a nemzet nevében beszéltek. Én nem mernék a nemzet nevében beszélni, mert a nemzet nevében csak az beszélhet, akinek a nemzet minden percben megbizást ad.

Nemcsak azért jött Debrecenbe, hogy itt beszámolót mondjon, hanem azért is, hogy mint a parlamenti többség vezére, érintkezést keressen a nemzettel, mert Debrecenben a nemzet Debrecenen keresztül beszél. A polgárság, amely ma a beszámolón megjelent, a magyar nemzet egyrésze, még pedig független része; az a része, amelyik magyarul érez, amely szertelenségekre magát soha sem ragadtatja el s amely a maga takarékosságában és munkaszeretetében megmaradt és nemzeti ideáljától sohasem távolodott el.

Ahányszor csak Debrecenbe jött, mindig valamely uj alkotást, valamely uj intézményt lát, mely ennek a városnak fejlődése szempontjából igen nagy jelentőséggel bir. Egy erős, lüktető élet van ebben a városban, amely haladni és fejlődni akar.

A miniszterelnök a továbbiak során Debrecen áldozatkészségét méltatta, amellyel a város rövid idő alatt európai szinvonalra emelkedett. Utalt arra, hogy a multban Magyarországot a mérhetetlen centralizáció jellemezte.

Más országok, — elég, ha Németországra gondolok, — azért erősek, mert a központon kivül, azon a vizfejen kivül, melyet egy ország fővárosa képvisel, vannak az országban olyan fontos gócpontok, külön kulturális és gazdasági gócpontok, melyek bekapcsolódnak az egyetemes nemzeti életbe. Németországban évtizedekkel ezelőtt a lokálpatriocizmus a gyengeség jele volt, mert oda vezetett, hogy az egységet bontotta meg. Az a fejlődés, amelyen Németország keresztülment, ennek a hatalmas nemzetnek erősségét jelenti, mert egységét visszanyerve, ma már Berlinen kivül más gócpontjai is vannak, amelyek a kulturának külön müvelésével, annak uj kivirágzását jelentik. Szeretném, ha Magyarország területén is ebben az irányban haladna a fejlődés. Legyen erős Debrecen Magyarország keleti részén, legyen erős Szeged Csonkamagyarország délkeleti részén, legyen erős Pécs és erős Sopron. Legyenek ezek a magyar kultura valamelyik külön irányzatának erős központjai, gazdasági, politikai és adminisztrativ centrumai.

Debrecen városa, amely az utóbbi időben oly hatalmasan fejlődött. — tradicióit hiven megőrizte. Megőrizte a takarékosságot, a munkás szorgalmat és a maga független érzését, ragaszkodását a nemzeti ideálokhoz s azokhoz a történelmi eszményekhez, amelyeknek Debrecen szintere volt a multban. Ragaszkodott, még pedig helyesen, a maga protestáns tradicióihoz. A türelmesség előfeltétele a felvilágosodottságnak; ahol türelmesség nincs, ott nincs, ott nincs felvilágosodottság sem. Debrecen a türelmesség városa felekezeti szempontból is, mert itt jól érzi magát protestáns, katholikus és zsidó is és ez helyesen van igy. Mert azok, akik a magyar földön felekezeti viszályt szitanak, — azok nem magyar nemzeti érzésüek. Ezekben a nehéz időkben visszavonást szitani, akár foglalkozás, akár társadalmi osztály, akár pedig felekezet alapján, vétek, bün a nemzet ellen.

Egynek érzi magát Debrecen közönségével, nagyrabecsüli és szereti polgárságát és otthon érzi magát a körükben. Erre a polgárságra és vezetőire emeli poharát és kéri Isten áldását.

Aztán dr. **Debreczeni** Barna **Puky** Endrét, a képviselőház alelnökét köszöntötte fel.

Gömbös miniszter: En Debrecenben a magyar erő rendszerének egy pólusát látom

Azután **Lukács József**, a piarista gimnázium igazgatója, rendházfőnök mondott pohárköszöntőt s köszöntötte Gömbös és Klebelsberg minisztereket. Azután **Gömbös Gy.** honvédelmi miniszter emelkedett szólásra, a bankett résztvevőinek viharos éljenzése között s többek között ezeket mondta:

Igen tisztelt barátaim! Amint méltóztatnak tudni, én most berukkoltam és a katonának nem a szó a fegyvere, hanem a fegyver. Nem is kerestem alkalmat miniszterségem alatt, hogy az egységespártnak értekezletein résztvegyek; nem pedig azért, mert az egységespártnak vezére annak idején azt követelte tőlem, hogy én a politikától távol tartsam magam és én távol is tartottam magam a politikától, bizonyos okokból. Ma azonban eljöttem ide, két, de talán három okból. Az egyik az, hogy miniszterelnököm jött beszámolót tartani és én kötelességemnek tartottam, hogy elkisérjem őt s az uton, repülés közben az jutott eszembe, hogy egy ilyen repülőgépnek a teljesitőképessége egymaga többet ér, mint minden felesleges szó; egy ilyen repülőgép egymagában azt mutatja, hogy milyen magas kulturája van annak a nemzetnek, amelynek gyárai, mérnökeinek, munkásainak a vezetése mellett ilyen repülőgépet tud előállitani; mert ez a repülőgép 100 százalékig magyar gyártmány.

Másodszor eljöttem azért, mert mindig, amikor jelentős lépéseket tesz a miniszterelnök, elkisérem, — azon baráti kötelékemnél fogva, — amellyel vele szemben viseltetem és hogy kifejezésre juttassam mindenekelőtt azt, hogy változatlan hüséggel és odaadással szolgálom azt az eszmét, amelyet ő hivatott képviselni Magyarországon.

Harmadik ok, amiért ide jöttem, az, hogy én is hive vagyok a decentralizációnak, mert csak a teljes decentralizáció révén fog igazán kifejlődhetni az ősmagyar tehetség amely mindenek felett való.

Én Debrecenben a magyar erő rendszerének egy pólusát látom.

Szivesen jöttem én ide, ebbe a pólusba, ahol lebirhatatlan világviszonylatokat is átfogó, nagy magyar erők nyilatkoznak meg.

Eljöttem azért is, mert gyermekkoromtól fogva élt bennem a 49-es országgyülés emléke s én is a teljes magyar függetlenség mellett vagyok s én, aki annak idején sokat tépelődtem ennek a nemzetnek a sorsán, mint tényleges katona is, azt látom, hogy csak az a helyes élet az a helyes politikai irány, amely az állam függetlenségét célozza.

Vannak ebben az országban sokan, akik nem helyeznek sulyt, csak a maguk nagykoruságára, a nemzet nagykorouságára nem helyeznek sulyt, hanem állandóan egy fantazmagorián lovagolnak, amelyet mindig valami komplikált névvel látnak el.

Igazi erőkifejtésre csak olyan nemzet képes, amely minden körülmények között a legnagyobb sulyt helyezi az állam függetlenségére.

Debrecen városa ennek az eszmének a szószólója volt olyan időben is, amikor veszélyes volt ezt hangoztatni.

Szeretek tehát ide eljönni, mint a pusztában járó vándor az oázishoz, a mély kuthoz, friss vizet inni!

Azért jöttem most is Debrecenbe, hogy meritsek a kifogyhatatlan nemzeti erő forrásából. (Zugó taps és éljenzés.)

A pólusnak azonban egy kötelessége van, hogy harmonikus erőtényezőként hasson. Az a pólus, amely diszharmoniának okozója, arra van hivatva, hogy kioperálják a nemzet testéből.

Ugy látom, hogy Budapestről, a távlatból nyert benyomás hamis volt Debrecenről; érintetlen ez a pólus kihatásában és hatóképességében.

Én tehát üritem poharamat erre a magyar erőforrásra, melyet Debrecen képvisel, minden polgárával egyetemben.

Bessenyey Zenó Gömbösről.

Bessenyey Zenő Gömbös miniszterre mondott pohárköszöntőt.

— Teljes nyiltsággal, baráti kezet nyujtok egy embernek, — moudta, — aki ma, mint kormánypárti szerepel önök között. Gömbös azt mondotta Hódmezővásárhelyen, hogy őt Bethlentől tempóbeli különbség választja el. Örülök, hogy ma eljött közénk, mert ez azt mutatja, hogy ez a különbség már nincs meg.

Retikült, bőröndöt, aktatáskát a készitőnél **Feuermann bőröndös** vegyen! Piac u. 26. szám. (Gambrinus átjáró)

Klebelsberg kultuszminiszter pohárköszöntője

A következő pohárköszöntőt gróf Klebelsberg Kunó, vallás- és közoktatásügyi miniszter mondotta:

Beszéde során rámutatott arra, hogy a miniszterelnök nagy sulyt fektet arra, hogy ne centralizáljunk mindent Budapestre, hanem keletkezzenek életképes vidéki gócpontok, amelyek a magyar nemzetnek sajátosságait erősebben domboritják ki. Igy nyer nagyobb jelentőséget Debrecen, mint egyetemi város.

— Mikor miniszter lettem, lejöttem Debrecenbe és Magoss György barátommal megbeszéltük a dolgokat. Kimentünk a Nagyerdő vadonjába. Megkezdtük és az ő segitségével befejeztük az épitkezéseket. — Debrecen mostani polgármesterével dr. Vásáry Istvánnal pedig megkezdtük a központi épületet. Két generáció polgármesterével próbáltam ki tehát, hogy milyen hatalmas áldozatkészség van ebben a városban.

— Debrecenre és annak két kiváló polgármesterére üritem poharamat.

Az utólsó pohárköszöntőt **Földesi Lajos**, debreceni vagongyári munkás mondta, aki talpraesett beszédben, a munkásság nevében üdvözölte a miniszterelnököt.

Az ebéd 4 órakor ért véget. — A menü izlett a vendégeknek. **Bethlen miniszterelnök, bár nem nagy étü, megrepetálta a fogásokat. „A debreceni levegő ugy látszik étvágyat csinál és hozzá igen jó a debreceni koszt" — jegyezte meg a miniszterelnök,** aki kiséretével aztán a leventeversenyre hajtatott ki.

A leventeversenyen

Gróf **Bethlen István** Gömbös és Klébelsberg miniszterekkel a bankett után a leventeversenyre ment, amelyet a DTE nagyerdei pályáján tartottak meg.

A miniszterelnök elgyönyörködött a legkülönbözőbb társadalmi osztályhoz tartozó leventecsapatok remek munkájában s tetszésének több izben kifejezést is adott. Különösen **Schmidt** testnevelési tanár fornacsapata produkált nagyszerü dolgokat. Remek, szép gyakorlatokat végeztek, amelyek szinte mutatványszámba mentek.

Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter és Gömbös Gyula honvédelmi miniszter, Angyán Béla igazságügyi államtitkár nem sokkal később elbucsuztak a miniszterelnöktől és a repülőtérre mentek. Alig telt el 20 perc, a Focker VIII. repülőgép feltünt a levegőben. A vendégek egyrésze már utazott vissza Budapestre.

Bethlen miniszterelnök kevés ideig még a versenyen maradt és azután dr. Hadházy Zsigmond főispánnal, dr. Vásáry István polgármesterrel és Dömsödy Imre tb. tanácsnokkal, a főispán titkárával autóba szállt, hogy dr. Hadházy Zsigmond főispán tanyájára menjenek, ahol garden partyn vett részt.

Beszélgetés a miniszterelnökkel

Mielőtt az autó elindult, **Bethlen** István gróf miniszterelnöknek még egy rövid ujságiró „támadáson" kellett átesnie.

A figyelmeztetések, hogy nem lehet, nem szabad, kérem! — már elkéstek. Az autó ablakán át a kérdés elhangzik:

— Kegyelmes uram, egyetlen mondatot: — hogy tetszett a leventeverseny?

Gróf Bethlen István miniszterelnök kedves közvetlenséggel s őszintén válaszol:

— Nagyon szép volt. Olyan hámulatos eredményeket láttam itt, aminél különbet professzionistáktól sem láttam még. Ez mutatja, hogy nemzetünkben mily tehetségek rejlenek, amelyeknek érvényesülése igazán csak attól függ, hogy valaki felismerje őket és megfelelő kiképzésben részesüljenek.

A miniszterelnök kezet nyujtott, a következő pillanatban az autó elrobogott a DTE sporttelepéről.

A miniszterelnök a főispán birtokán

A leventesportünnepélyen a miniszterek, államtitkárok és képviselők repülőgépen és vonaton történt visszautazása után Bethlen István gróf miniszterelnök még igen sokáig időzött dr. Hadházy Zsigmond főispán társaságában. Öt óra elmult, amikor a miniszterelnök elhagyta a sportpályát és autón a főispán birtokára utazott.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán és neje látták vendégül uzsonnára birtokukon a miniszterelnököt.

Az uzsonnán Bethlen István gróf miniszterelnök, báró Vay László, bihari főispán, dr. Vásáry István polgármester, Ruffy-Vargha Kálmán felsőházi tag, dr. Szentpéteri Kun Béla egyet. tanár és ifj. Dömsödy Imre tb. tanácsnok, főispáni titkár vettek részt.

A miniszterelnök igen sokáig kedves fesztelenséggel beszélgetett el dr. Hadházy Zsigmondnéval, a főispán lányaival és fiaival, majd pedig 7 óra után autón báró Vay főispán birtokára: Zsákára utazott.

Nyári szünetre ment a képviselőház

Október 20-ig elnapolták a Házat.

Budapest, julius 7. A képviselőház hétfőn alig fél órás ülést tartott. Rövid vita keletkezett egy Benczur-kép kiadása körül, majd harmadszori olvasásban elfogadták a már letárgyalt javaslatokat. — Az elnök inditványára kimondta a képviselőház, hogy legközelebbi ülését október 20-án tartja. — Ezzel az ülés véget ért.

Ràdió kölcsön kapható!

Okvetlen hallgassa meg a Magyar Orion gyár Fenomen rádióját. Havi kölcsöndijért kapható.

Földes Sándor cégnél

Piac-u. 43. (Svetits berház.)

Dr Révész Imre egyetemi tanár lesz

Az egyetemi tanács egyhangulag meghivta.

Dr Révész Imre debreceni lelkipásztort, egyetemi magántanárt, a nyugdijazását kért dr Pokoly József nyugalomba vonulásával megüresedő Tisza István tudományegyetemi egyháztörténelmi tanszékre a hittudományi kar és az egyetemi tanács junius hó 30-ikán tartott ülésében egyhangulag meghivta.

Schober osztrák kancellár Budapesten

A jó szomszédi viszony kialakulását jelenti az osztrák kancellár látogatása.

Budapest, julius 7. Dr Schober osztrák szövetségi kancellár hétfőn délben egy órakor Budapestre érkezett. A Keleti pályaudvaron Schober üdvözlésére a kormány képviseletében Walko Lajos külügyminiszter, a miniszterelnök képviseletében bárcsházi Bárczy István államtitkár, a külügyminisztérium részéről gróf Khuen-Héderváry Sándor meghatalmazott miniszter, valamint Bezeg-Huszágh főkapitány, Török rendőrfőparancsnok, az osztrák követség és a budapesti osztrák kolónia tagjai jelentek meg.

A bemutatkozások és üdvözlések után Schober kancellár és kisérete a Dunapalotába hajtatott, ahol Schober dr itt tartózkodása alatt a kormány vendége lesz. — Schober itt tartózkodása idejére gazdag programot állitottak össze.

Délután fél 5 órakor Schober kancellár kiséretével megjelent Bethlen miniszterelnöknél, hol közel másfél órán keresztül tárgyaltak. A két államférfi a legszivélyesebben tanácskozott egymással másfél órán keresztül.

Bethlen miniszterelnök ebédet adott Schober osztrák kancellár tiszteletére, melyen a magyar miniszterelnök lelkes pohárköszöntőt mondott Schober kancellárra. Ritkán jutok nagyobb örömhöz, mint most, mikor Excellenciádat üdvözölhetem az egyetemes magyar nemzet nevében. *Közös sorsunk van a Duna völgyében s a közelmult tiz esztendejének közös szenvedése, baja még erősebbé tette azt a köteléket, mely ezt a két országot összefüzi* — mondotta többek között a miniszterelnök, majd igen jellemző és kedvező méltatást adott a magyar miniszterelnök az osztrák kancellár személyéről. Igy fejezte be beszédét a magyar miniszterelnök: egynek érzem magam a magyar nemzettel, mikor üdvözletem küldöm az osztrák népnek, melyet a jó szomszédi viszony jellemzett a mai nehéz időkben. Egyben üritem poharam Ausztria köztársasági elnökére és Excellenciádra és kivánom az osztrák nép boldogságát.

Schober kancellár pohárköszöntőjében utalt arra az örömre, mit ő érzett, mikor a meghivásnak eleget téve, megjelenhetett Magyarország miniszterelnökénél. *Elragadta a kitüntető fogadtatás, mi hagyományosan jellemzője a lovagias magyar nemzetnek.* Az egykori fénye, történelme a két nemzetnek s a jelen közös szenvedése még inkább összefüzi ezt a két egymásra utalt országot, majd méltatta a magyar miniszterelnök eddigi fényes sikereit és poharát Magyarország kormányzójára Horthy Miklósra üritette, valamint gróf Bethlen Istán miniszterelnökre és a magyar nemzet jövendő boldogulására.

Miklas orszrák köztársasági elnök *gróf Bethlen Istvánnak, Walko Lajosnak és gróf Khuen-Héderváry a nagy arany diszjelt adományozta a szalaggal.*

Budapest, jul. 7. Schober kancellár és Bethlen miniszterelnök között lefolyt megbeszélésen Walko Lajos magyar külügyminiszter is részt vett.

Förstner Tivadar iparoktatási főigazgató a debreceni iparostanonciskola rajzkiállitásán

Vasárnap délelőtt 9 órakor nyilt meg a debreceni iparostanonciskolában rendezett nagyszabásu rajzkiállitás, amelyen a miniszter megbizásából Förstner Tivadar iparoktatási főigazgató jelent meg. Debrecen várost dr Kupinszky Sándor aljegyző, a közmüvelődési ügyosztály h. vezetője képviselte, mig a Kereskedelmi és Iparkamara részéről Zelinger Ede alelnök és Diczig Alajos titkár, az ipartestülettől Lajos Béla férfiszabómester, Nyiri József asztalosmester és Bárdos Gizella női szabómester vettek részt.

A kiállításon összesen 15 iskola, ezek közül 3 debreceni és 12 vidéki szerepelt. Az ünnepélyes megnyitás után megtekintették a kiállított munkaanyagot, mely 6 tanteremben nyert elhelyezést.

Förstner főigazgató megállapitotta, hogy az elmult iskolai év iparostanonciskolai rajzoktatása a tantervnek megfelelően a legnagyobb pontossággal és szabatossággal folyt le. Különösen kiemelte a főigazgató a debreceni iparostanociskola értékes kiállitási anyagát, mely 3 tantermet foglalt el. Kijelentette, hogy azokat a vidékiekkel nem lehet összehasonlitani, tehát külön elbirálás tárgyát kell, hogy képezze.

A vidékiek közül különösebben a hajduszoboszlói és a rakamazi iparostanonciskolák teljesitményét dicsérte meg. A többi iskoláknál kisebb-nagyobb hiányokat fedezett fel.

Hétfőn délelőtt kezdődött meg a rajztanitói értekezlet, melyen részletesen megvitatták az egyes iskolák eredményeit. Levonták a tanulságokat, melyeket a következő év iskolai rajztanitásánál a tanitóknak hasznositaniok kell.

Az értekezleten az összes iskolák képviselői és a főigazgató maga is jelen volt.

VARRÓGÉP

JAVITÁS SZAKSZERÜEN ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS. Debrecen, Piac-utca 73. sz.

SZINHÁZ

HETI MÜSOR.

Alapi Nándor Országos Kamara Szinháza.

Kedden este fél 9-kor, Marcel Pagnol vigjátéka: **Topáz.**

Szerdán este fél 9-kor: **Válás után.** Bisson és Marc vigjátéka.

Csütörtökön este fél 9-kor, bemutató, először, Pirandello: **Minden jóra fordul.** Tragikomédia 3 felvonásban.

Jegyek 9-től fél 1-ig és este 7 órától válthatók.

—oOo—

AZ ÖRDÖG CIMBORÁJA.

Alapi Nándor Országos Kamaraszinháza, hétfőn este Shaw Bernard: Az ördög cimborája, cimü nagysikerü komédiáját mutta be, jelentős sikerrel Az előadás kitünő volt, a szereplők a tudásuk legjavát adták s a világhírü darabnak minden részletét, finom gunyját, fróniáját érvényre tudták juttatni. A közönség nagy tetszéssel fogadta a felujitást és sokat tapsolt a szereplőknek.

Topáz

Példátlan nagy sikert hozott irójának Marel Pagnolnak ez a szatirikus vigjáték. Európa összes nagy szinpadján bemutatták. Párisban hatszázötvenszer került szinre, a budapesti Vigszinházban is közel kétszáz előadást ért el ez az irodalmi remekmü. Iróját egy csapásra világhírüvé tette. A Topáz ma kedden kerül szinre az Országos Kamaraszinház előadásában. Szerdán egy kacagtató bohózat, a „Válás után" van müsoron.

MOVE FRONTHARCOS SZÖVETSÉG KÖZLÉSEI.

Folyó hó 8-án, délután 6 órakor, választmányi tagjainknak gyülése a József kir. herceg ucca 16. szám alatt, amelyre a személyre szóló meghivók elküldettek.

Tárgy: helyi vonatkozásu dolgaink megbeszélésére és folyó hó 12-én, budapesti Központunknál tartandó országos értekezletre előkészités vármegyei vonatkozásban.

Ezuttal közöljük, hogy Józsa frontharcos csoportja megalakult és pedig Juhász József igazgató-tanitó ur vezetése alatt és szorgalmas bajtársi munkájával. Elnök Rózsa László főjegyző. Alelnök Velker Béla jegyző. Szervező tiszt Juhász József. 12 választmányi taggal. Hatvan tagot számláló csoport.

Most van Hajdusámson megalakulásban.

Ezuttal felhivjuk bajtársainkat, hogy bevásárlásaikat lehetőleg egyesületünknek kedvezményt felajánlott tagjainknál végezzék. Tudatjuk továbbá, hogy szegény bajtársaink részére orvosi, ügyvédi kedvezmények, valamint gyógyszerek beszerzésére is kedvezmények állanak rendelkezésre, amire irodánkban kapnak utasitást és igazolást.

MOVE
Országos Frontharcos Szövetség
Debreceni Csoportja.

Ertesités.

Tudatom az épitő- és asztalos mester urakkal, hogy

üveges vállalati szaküzletem

SZENTANNA UCCA 66. SZÁM alá helyeztem, hol kedvező fizetési feltételek mellett a legolcsóbb árakon kalkulálom a munkákat. Mindenféle üvegesszakba vágó munkát, ócska ablakok kittelését jutányosan és felelősség mellett vállalam. — Olcsó képkeretezés.

Tisztelettel
NAGY JÓZSEF
üveges-mester
SZENTANNA UCCA 66. SZAM.

Ne utazzon addig szabadságra, amig a

Kert Mozgó

meg nem nyit.

Megnyitó müsor:

Vasárnap délután

Az Ufa hatalmas magyar filmje.

Csiha Endre a hajdunánási Gazdasági Szövetkezet igazgatója felakasztotta magát

KÖNYVELŐJÉT A DEBRECENI IDEGKLINIKÁRA SZÁLLITOTTÁK.

Nemcsak Hajdunánáson, de az egész vármegyében mély részvétet és megdöbbenést váltott ki az a hir, hogy *Csiha Endre, a Hajdunánási Gazdasági Szövetkezet igazgatója vasárnap öngyilkosságot követett el.* Csiha Endre köztiszteletben álló alakja volt a hajdunánási társadalomnak, közéleti szereplésével, jótékonyságával szélesebb körben is tekintélyes nevet biztositott magának. Öngyilkossága igy annál meg döbbentőbb, mert egyelőre csak következtetni lehet a végzetes tett okára.

Csiha Endre a legutóbbi napokban is pontosan bejárt hivatalába, nyugodtan végezte munkáját, még a legközelebbi hozzátartozói sem vették rajta észre, hogy milyen sötét terveket forgat agyában. Ismerősei ugy tudták, hogy igen rendezett anyagi viszonyok között él, háza és birtoka volt, *nem sejthette senki, hogy a látszólag zavartalan családi élet mögött anyagi gondok huzódnak meg.*

Csiha Endre vasárnap este még dolgozó szobájában irt. Kilenc óra tájban az ott posztoló rendőr a ház előtt elhaladva betekintett az ablakon és látta, amint az iróasztala felett valamin dolgozik. *Ez a rendőr látta utoljára életben Csiha Endrét.*

Tiz óra felé a család tagjai már sehol sem találták az igazgatót. Keresésére indultak és mikor az egyik cseléditől hallották, hogy valakit láttak a padlásra menni, aki ugy nézet ki mint a *„nagyságos ur"*, rosszat sejtve siettek fel a padlásra. Alig tettek itt egy pár lépést, borzalmas látvány tárult eléjük:

az egyik gerendán függött Csiha Endre már megmerevedett holttestе.

Hiába volt már minden kisérlet, *az öngyilkos embert többé nem lehetett életre kelteni és az előhivott orvos is csak a beállott halált konstatálhatta.*

A tragikus ügy még egy áldozatot követelt.

Nagy Zsigmondot, a Gazdasági Szövetkezet könyvelőjét hétfőn sulyos idegbajjal beszállitották a debreceni idegklinikára.

Nagy Zsigmondon már régebben sulyos idegességet észleltek hozzátartozói. Ez az idegesség mindjobban elfajult és *Csiha Endre öngyilkosságának hire olyan erős rohamot váltott ki a szerencsétlen könyvelőnél, hogy bekellett szállitani a klinikára.*

Az öngyilkosság okát egyelőre nem lehet pontosan tudni. A Hajdunánási Gazdasági Szövetkezetet mindenki jól megalapozott intézetnek ismerte. Beszélik, hogy

Csiha Endre merész határidős üzleteket kötött, amelyek állitólag 120.000 pengős veszteséggel jártak.

Véglegesen természetesen a most megindult nyomozás fogja tisztázni a Hajdunánási Gazdasági Szövetkezet igazgatója és könyvelője tragédiájának okát.

CONAN DOYLE, A HIRES DETEKTIVREGÉNY-IRÓ MEGHALT.

Londonból jelentik: — Conan Doyle, hires iró, aki különösen a detektiv regényeivel tette nevét ismertté, 71 éves korában szivgyengeségben elhunyt.

A KALOCSAI ÉRSEK ZITA KIRÁLYNŐHÖZ UTAZOTT.

Brüsszelből jelentik, hogy gróf Zichy Gyula kalocsai érsek ideérkezett, honnan kimegy Zita királynőhöz, hogy a jubileumi szent Imre év alkalmával a királyi család számára szent misét pontifikálion.

RABLÓGYILKOSSÁG ÁLDOZATA LETT EGY NAGYVÁRADI KERESKEDŐ.

Nagyváradról jelentik: Kalenda János ötvenhétéves nagyváradi műszaki gépkereskedő, vasárnap üzletében, mikor árúraktárát rendezte, — megtámadta **Gassenfeit Antal** tizenhétéves inas. Először fejbeütötte a kereskedőt, azután fojtogatni kezdte, majd két döfött a szívébe és 1300 leit elrabolt tőle. A gyilkosságot egy főhadnagy fedezte fel. Az inast megbilincselve vitték a rendőrségre, ahol beismerte, hogy előre készült a rablógyilkosságra. A kegyetlen rablógyilkosság nagy megdöbbenést keltett a városban. Kalenda János egyik fia, **Kalenda Lóránd Pécsett műszaki tanácsos.**

ÖT—TIZENÖT SZÁZALÉKKAL DRÁGULT A DOHÁNY.

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a pénzügyminiszter rendeletét az uj dohányárakról. A drágulás általában öt-tizentszázalékos. Az uj árak ma léptek életbe. Az ismertebb dohánygyártmányok uj ára a következő. *Pipa- és cigarettadohányok:* Finom török 3.60, finom hercegovinai 2.28, középfinom török 1.76, balkán 1.36, kiváló magyar szivarkadohány 1.24, legfinomabb magyar pipadohány —.80, legfinomabb magyar szivarkadohány —.24, finom magyar rövidre vágott —.36, középfinom magyar —.52 pengő. *Finom szivarok* darabonként: Cabinet 33, Palatinus 33, Bagelitas 30, Regalia Media 24, Britanica 26, Turul 22, Trabucos 22, Operas 21, Millares 16 fillér. — *Középfinom szivarok* darabonként: Cuba Portorico 17, Javiales 12, Portorico 12, Cigarellos 7.5 fillér. *Finom cigaretták* darabonként: Nilus 9, Stambul 9, Gellért 6.5, Memphis 6, Bajadér 5.5, Cavalla 5, Pricesas 4.5, Mirjam 4.5, Király 3.5, Árpád 3 fillér. *Középfinom cigaretták* darabonként: Hercegovina 3, Symbonia 3, Levente 2, Duna (10 darab) 16, Dráma 2, Hungária 1.5 fillér.

Bérletátadás

folytán 3000 hold birtok minden nemü holt és részben élő felszerelése eladó. — Érdeklődők forduljanak: Állatkereskedelmi és Mezőgazdasági Rt. Debrecen, Kálvin-tér 3. — Telefon: 533.

Debreceni uszók szereplése a karcagi uszóversenyen

Az uszósport számára nagyszabásu propaganda volt a karcagi verseny, melyet mintegy kétezer néző jelenlétében tartottak meg a bereki strandon. A karcagi közmüvek és a DUE rendezte az uszóversenyt, amelyre kivonultak a környéki városok érdeklődő közönsége, valamint a karcagi előkelőségek nagy számban. Részletes eredmények:

GYERMEKVERSENYEK.

50 m. melluszás: 1. Körösi György (DUE) 44 mp. 2. Magyar Gábor (DUE) 44.2 mp. 3. Fehér András.

50 m. gyorsuszás: 1. Löbl Tibor (DUEC) 35.4 mp. 2. Magyar Gábor (DUE), 3. Magyar Károly és Kovács Márton (DUE).

50 m. hátuszás: 1. Fehér András (DUE) 46.4 mp. 2. Löbl Tibor (DUE) 48 mp. 3. Dán Alfréd és Kovács Márton.

IFJUSÁGI VERSENYEK.

100 m. melluszás: 1. Neményi Pál (DUE) 1 p. 35 mp. 2. Szalai László (DUE) 1 p. 37 mp. 3. Pásztor György (DUE).

100 m. gyorsuszás: 1. Szántó György (DUE) 1 p. 22 mp. 2. Szalai László (DUE) 1 p. 24 mp.

HÖLGYVERSENYEK.

100 m. melluszás: 1. Sarkady Ica (DUE) 1 p. 44 mp. 2. Fehér Magda (DUE) 1 p. 54 mp. 3. Feldheim Dita (DUE).

50 m. gyorsuszás: 1. Sarkady Ica (DUE) 45 mp. 2. Vajtovics Böske (DUE) 47 mp. 3. Feldheim Dita (DUE).

50 m. hátuszás: 1. Szántó Lili (DUE) 51 mp.

FŐVERSENYEK.

50 m. gyorsuszás: 1. Vértessy Ferenc (DUE) 31 mp. 2. Tistyán Oszkár 33 mp.

200 m. gyorsuszás: 1. Kepecs József (DUE) 3 p. 2. Tistyán Oszkár (DUE) 3.5 mp.

200 m. melluszás: 1. Aczél Imre 3 p. 24 mp. 2. Weichinger Béla (DUE). 3. Kepecs István.

Vizipoló mérkőzés a DUE A) és DUE B) csapatai között félidő 3:2, végeredmény 6:4 az A) csapat javára.

A verseny megrendezése körül kifejtett tevékenységben Fésüs Imre főmérnök a karcagi közmüvek igazgatója vette ki legnagyobb részét, segitő társai voltak Pápai és Váradi-Szabó. A DUE képviseletében dr Szabó Sándor, Láng László ést Acél Imre, valamint Löwy József voltak jelen.

Az ország több részén nagy zivatar volt

Szétszórta a vasárnapi orkán a keresztbe rakott gabonát Csabán.

Békéscsba, julius 7. Vasárnap a déli órákban Békéscsabán és környékén orkánszerü szélvihar dühöngött, amely a már keresztekbe rakott gabonát szerteszórta és sok helyütt valósággal kicsépelte. A kár jelentékeny.

SOPRONBAN JÉGESŐ VOLT, A HEGYALJÁN ZIVATAR

Az időváltozásnak nemcsak kellemes, hanem mezőgazdasági szempontból — legalább azokon a helyeken, ahol szélvihar nem volt, — nagyon hasznos hatása is volt, amennyiben a Dunántul bőven kapott esőt. Az Alföld sokkal kevesebbet, de mégis kapott. Nem lekicsinylendő változás az sem, hogy a hüvös és nedves levegőben sokkal kisebb az elpárolgás, ami már magában is könnyebbség a növényzetnek.

A legtöbb csapadékot eddig Keszthelyről jelentették, tizennyolc milimértert. Sopronban jégeső. Szombathelyen, Kapuvárott, Turkevén és a Hegyalján zivatar volt. Az ország keleti feléből jelentett legnagyobb csapadék eddig csupán négy milliméter, ámde a jelentések nagyrésze eddig még nem futott be. Budapesten vasárnap pdélelőtt tizenegy óra körül kiadós záporeső vonult végig.

Az időjárási helyzet egyébként olyan, hogy reménykedni lehet a további esőzésekben. A hőség sem fog egyhamar visszatérni.

A RENDŐRGÁZOLÓ ESTERHÁZY ANTAL HERCEG NEM KAPOTT KEGYELMET.

Budapestről jelentik: A mult esztendőben Budán *Esterházy* Antal herceg elütötte Nagy III. Antal közrendőrt. A rendőr epilepsziás lett és munkaképtelenné vált. Nyugdijazása óta betegen tengődik. A gázolás miatt az ügyészség vádat emelt a herceg ellen, a rendőr pedig havi 140 pengő megitélését kérte a hercegtől. A büntetőtörvényszék Krayzell-tanácsa a herceget gondatlanságból okozott sulyos testisértés vétsége címén 5000 pengő pénzbüntetésre itélte. A polgári törvényszék is megitélte a kártérítést a rendőrnek. Esterházy Antal herceg az itélet jogerőre emelkedése után kegyelmet kért a kormányzótól a pénzbüntetés elengedésére. Most érkezett le a válasz a kabinetirodából, Esterházy Antal herceget kérésével elutasitották.

X Orvosi hir. Dr. Piróth Endre klinikai orvos szabadságáról hazaérkezett és rendelését megkezdte. — Rendel naponta délután 2—4 óráig, Teleky ucca 98. szám alatt.

Hagyatékok kiárusitása

Felhivjuk a közönség figyelmét, hogy előkelő családok hagyatékából származó antik és modern butorok, vitrinek, komótok, szekrények, asztalok, fotelek, székek, antik órák, festmények, férfi aranyórák és különböző ékszerek, disztárgyak, mütárgyak kerülnek eladásra az Ingóságközvetitőben.

Raktáron vannak még: férfi szobába vagy irodába való angol divánnyok és fotelek, irógépek, hencserek, kandelláberek, csillárok, magánnyos és komplett butorok, lámpák, fürdőkádak, összecsukós vaságyak, kisebb-nagyobb jégszekrények, előszobafalak, álló-fogasok, virágoszlopok, tükrök, hintaszékek és minden elképzelhető ingóságok.

Tehát mindenki a saját érdekében — mielőtt bármit venni vagy eladni akar, — az jöjjön az Ingóságközvetitőbe, ahol mindent féláron, sőt féláron alul beszerezhet.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Kerti
locsoló csup berendezések, gummicsövek, sugárcsövek, szórólapátok és mindennemü vizvezetéki berendezések legolcsóbban
Fülöp Miklós
vizvezeték szerelő mesternél, Debrecen, Csapó ucca 3. Telefon 9-17.

A cserépkályha olcsó tütőtest,
kevés fütőanyagal tartós, sok és kellemes meleget ad. Cserépkályhák nagy választékban raktáron, átrakást, tisztitást jutányosan vállalok.
Krisch Károly, kályhásmester
Debrecen, Ferenc József ut (Piac ucca) 89.
Telefon 12-18.

Mozgószinházak müsora:

Uránia:

Telefon: 12-51.

Ma, 7 és 9 órakor:

Két hangos film egy müsorban.
Csak 16 éven felülieknek!

1. **A nábob leánya.**
Hangos dráma. A főszerepben: Renée Adorée.
2. **De Profundis.**
Hangos filmregény. A főszerepben: Lon Chaney.

Csütörtökön: Bánky Vilma egyetlen hangos filmje.

Vigszinház:

Telefon: 14-71.

Ma, 7 és 9 órakor:

György Mihály zenekarának kiséretével.
Csak 16 éven felülieknek!

1. **Világhiradó.**
2. **Az ördög hazája.**
Lengyel Menyhért filmdrámája 8 felvonásban.
3. **A zsarnok halála.**
Dráma 10 felvonásban. A főszerepben: Noah Beery.

Szerdán: **„Vasárnap délután".** Az UFA magyar filmje.

Kézimunka szaküzlet, Kossut-ulca 2. sz.
Városháza-épület.

Reklámárusitás. **Reklámárusitás.**

150 cm. cérna grenadin	P	2·90-től
Klöpli csipkék	P	0·14-től
Imperiál perzsa fonál	P	12·50-től

Csipkék, fileé motivok, festett és elhorgolt kézimunka igen olcsón.

Tüzifát, szenet
legjobb minőségben, legolcsóbb árakon ajánl ugy **vagontételben,** mint felaprózva, házhoz szállitva
Békési és Lőw
Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária" malom mellett) Telefonszám 945.

DR VÁG SÁNDOR A ZSIDÓ REÁLGIMNÁZIUM VÉGLEGES IGAZGATÓJA.

A zsidó reálgimnázium igazgatói állását, amely 1929 szeptember havában dr Kardos Albert nyugalomba vonulásával megüresedett, az iskola felügyelőbizottsága annak idején dr *Vág Sándor* tanárral töltötte be, akinek azonban csak ideiglenes megbízatást adott. Most az első iskolai év leteltével a reálgimnáziumi felügyelőbizottság méltányolva dr Vág Sándornak az intézet vezetésében kifejtett nagysikerü munkásságát, őt végleges igazgatóvá választotta. A szerencsés választás, mely egy pedagógiai tapasztalatokban gazdag, ritka müveltségü s a debreceni társadalom széles köreiben becsülésnek és szeretetnek örvendő kiváló magyar tanárra esett, bizonyára mindenfelé örömet és megnyugvást fog kelteni s kétségtelenül javára, erősödésére válik ennek a fiatal debreceni középiskolának.

A magántisztviselők tokaji kirándulása

A Magántisztviselők Szövetsége debreceni csoportja nagy tokaji kirándulását szombaton és vasárnap rendezte rendezte meg, amelyen nemcsak a debreceni magántisztviselők, hanem Nyíregyháza, Kisvárda, Szerencs és Miskolc magántisztviselői is résztvettek. A kirándulás a legnagyobb siker jegyében folyt le.

Szombaton reggel indult utnak Debrecenből az „előörs" szállásecsinálók és rendezők. Délután négykor érkezett Tokajba Gombossy Zoltán, a magántisztviselők agilis elnöke, Herz Ernő alelnök, Popper Kálmán, a zenekar vezetője, este kilenc órakor vonult be Tokajba s mintegy nyolcvan főnyi „derékhad", a magántisztviselők kitünő mükedvelő gárdájától és a híres Popper—Sámmi—Bartalisz jazz-band tagjaitól követve.

Este tíz órakor az „Arany Sas" szálloda nagytermében és a szomszédos casino diszes helyiségeiben, nagy, impozáns közönség előttt vette kezdetét a műsoros táncestély. A mükedvelő dárda minden tagja: Balogh Ilona, Bárány Annuska, Breuer Kató, Farkas Magda, Lehóczky Li, Székely Magda, Weisz Olga, Bartha László, Friedmann Mihály, Kalmár László, Löbl Béla, Löwy Ferenc, még soha nem látott ambicióval és kedvvel, a lelkes, megértő közönség fel-felzugó tapsorkánja között, adta elő sikerültnél sikerültebb számait. A termek zsufolva voltak s a forró nyári éjszakában nyitott ablakok mellett folyt az előadás. Az emeletes „Arany Sas" szálloda fekete volt az ucca a sok embertől s a termekben fel-feltörő tetszésnyilvánításokat a tömeg helyeslő morajа kisérte odakünn. Éjjel fizenkét órakor megkezdődött a tánc. A zenét a közismert Popper—Sámi—Bartalisz jazz-band szolgáltatta. A legemelkedettebb hangulatban, két óra körül a közönség levonult a kerthelyiségekbe és cigánymuzsika mellett énekelt, táncolt reggel öt óráig.

Öt óra után a magántisztviselők felsétáltak a Kopaszra, majd lementek a strandra s a Tisza langyos hullámaiba merülve, a legjobb hangulatban töltötték el az egész vasárnapot, a reggel kilenc órakor Debrecenből és Szerencsről érkezett mintegy husz főnyi „utóvéd"-del együtt. Csónakkirándulásokat rendeztek, vizipoló csapatokat alakítottak, több mint ötven fénykép-felvételt készítettek szárazon és vizen.

Vasárnap este hét órakor különkocsiban indultak haza a kirándulók. A debreceni csoport a vonatban, élén a „murizó triumvirátussal", dalolt és táncolt, míg a vonat be nem futott a nagyállomásra.

Jánosi Zoltánt kizárták a debreceni lelkészválasztásból

Jogszerüen nem is pályázhatott. — Augusztus 11-ikén lesz a lelkészválasztás.

A debreceni lelkészválasztás ügyében hétfőn délelőtt egyházmegyei küldöttségi gyülés volt, amelyen elbirálták a Szele György lelkész halálával megüresedett lelkészi állásra beérkezett pályázatokat. — A gyülés ugy határozott, hogy Jánosi Zoltánt kizárta a választásból, azzal az indokolással, hogy őt a debreceni lelkészi állásból ezelőtt 9 esztendővel birói itélettel elmozditották illetve más paróchia vállalására kötelezték és elmozditása véglegesnek tekintendő.

Jánosi Zoltán ennek dacára, elvbaráti ösztönzésére, beadta a pályázatot, azonban a bizottság azt nem vehette figyelembe és el is utasitotta. Megállapitotta ezután a gyülés, hogy a lelkészválasztást augusztus 11-től kezdve tartják meg és öt bizottság fogja végezni a lelkészválasztási munkát. — Az eddigi lelkészválasztásoknál csak két bizottság müködött, az egyházmegyei elnökség azonban azért döntött öt bizottság foglalkoztatása mellett, hogy a választás lefolyását megkönnyitse és hogy a választók egyszerübben hozzájussanak a szavazáshoz.

A választás elé nagy érdeklődéssel tekint az egész debreceni református közönség. — A lelkészi kar az egyházrészek vezetői Molnár Zoltán hajduhadházi lelkész mellett foglaltak állást.

Máris kérője akadt Szaplonczai Évának

MISS MAGYARORSZÁG MÉG NEM AKAR FÉRJHEZ MENNI

Siófokról irják: Vasárnap reggel Siófokra érkezett a pár hét előtt megválasztott Miss Husgária, Szaplonczay Éva. Ugyanebben az időben szintén Siófokra érkezett egy cseh rendszámu autó, egy prágai gyárossal, aki arcképről már ismerte Szaplonczay Évát s a strandon szóról szóra megismétlődött a pár hónappal ezelőtt Pabst Máriával történt eset.

A cseh gyárosra olyan nagy hatást tett a szép debreceni magyar lány, hogy délben felkereste őt a Sió-szállodában és megkérte a kezét.

A válasz azonban elutasító volt. Szaplonczay Éva kijelentette, hogy őt nem érdekli a pénz, ki akar menni julius 22-én Rio de Janeiroba a világszépségkirálynővválasztásra és egyelőre még nem akar férjhez menni.

A cseh gyáros sehogysem akart beleinyugodni az elutasító válaszba, Szaplonczay Éva azonban hajthatatlan maradt és *igy a prágai autó rövid párórai siófoki tartózkodás után eredménytelenül indult vissza Csehország felé.* Amint a siófokiak megjegyezték, ilyen rövid ideig még nem volt cseh autó Siófokon.

Szaplonczay Éva a megkérés dolgában meglepő határozottan ezeket mondotta:

— *Nem akarok férjhezmenni, hiszen még csak 17 éves vagyok és egyelőre meg akarom nyerni a világszépségversenyt. Ráérek, ha visszajöttem Amerikából.*

A rajzait mutatja. Rajzainak dicsérésére mosolyogva szerénykedik:

— Még sokat kell tanulnom, de azért ezek se rosszak. Nagyon szeretek rajzolni és egyelőre többet törődöm a ceruzával, mint a férjhezmenéssel. És ha férjhez is megyek egyszer, nem azt akarom, hogy gazdag, hanem hogy okos és egész férfi legyen. No, de — teszi hozzá mosolyogva — hol vagyok én még a férjhezmenéstől.

Siófokon egyébként vasárnap este a fürdőigazgatóság bállal egybekötött bankettet rendezett Szaplonczay Éva tiszteletére s a jelenlevők meleg ünneplésben részesitették a szép debreceni urileányt.

Olcsóbbnál is olcsóbb!

Jöjjön minél előbb s vegye a négy olccsó cikkünket.

Lüsterkabát, mellény
kék és fekete szinekben
P.18.-
Csak egyes nagyságokban

Buret vászonöltöny
férfi
P. 21.-
Csak egyes nagyságokban

Vászon covercoot minőségü divat fiu öltönyök
P. 20.-
Csak egyes nagyságokban hosszu v. rövid nadrággal

Fiu buretöltönyök csak egyes nagyságokban
P. 16.50
Hosszu, vagy rövid nadrággal.

Nemzeti Ruházház

Piac ucca 69. szám.
Menetjegyirodával szemben.

NYOLC VIDÉKI VÁROSI FŐTISZTVISELŐ KÜLFÖLDI TANULMÁNYI ÖSZTÖNDIJAT KAPOTT A KORMÁNYTÓL.

A városok kulturális szövetsége miskolci és békéscsabai kongresszusán jelen volt gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter kifejezte azt a készséget, hogy vidéki városok müszaki és közmüvelődési főtisztviselőinek külföldi tanulmányi ösztöndijakat engedélyez, hogy aktuális városi problémák megoldását a külföld amaz országaiban tanulmányozzák, ahol a kérdést gyakorlatilag a legjobban megoldották. A városszövetség javaslatára a kultuszminiszter nyolc főtisztviselőnek adott külföldi tanulmányi ösztöndijat. Ezek a következők: Herger Viktor városi mérnök (Szeged), Borsos József müszaki tanácsos (Debrecen), Papp Jenő városi főmérnök (Pécs), Za varos Aladár polgármester (Székesfehérvár), vitéz Horváth Kázmér tanácsnok (Mohács), Steiner László müszaki tanácsos (Győr) és dr Csürös Ferenc kulturtanácsnok (Debrecen). A városi főtisztviselők városrendezés, szépités, városi közmüvek épitése, csatornázási és vizvezetéki, népjóléti és kulturális intézményeket tanulmányoznak. Legtöbben Németországba mennek, de van francia, angol és svédországi tanulmányutra induló is. Utjukról részletes jelentést kötelesek tenni a kultuszminiszternek és városuknak.

X Javító és magánvizsgára elfogad középiskolai tanulókat Kovács István tanár, Károly Ferenc József út 26.B) szám alatt.

Gépirási
és sokszorositási munkák **azonnal** elkészülnek. **Olcsó árak.**
Remington Irógép r. t.
Piac ucca 58. sz. Telefon 4-02.

A debreceni kerületi tüzoltó tanfolyam hallgatói szép sikerrel vizsgáztak

Megemlékeztünk már lapunkban a debreceni tüzoltófőparancsnokság által az önkéntes tüzoltótisztek kiképzése céljából rendezett kerületi tüzoltótanfolyamról. A tanfolyam parancsnoka Vitéz dr *Roncsik Jenő* főparancsnok, előadói pedig a debreceni hivatásos tüzoltótisztek, *Rehák* parancsnok, *Bíró* és *Jakobinyi* tüzoltótisztek, dr *Derekassy* István tüzoltó és mentőorvos, *Uray* Sándor ref. lelkész, Vitéz *Szegedy* Gyula elektromérnök voltak. A tanfolyam felügyelője a város polgármestere.

Az elméleti és gyakorlati részből álló vizsga vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődött a tüzoltólaktanyában, ahol nagy számu érdeklődő közönség jelent meg, de képviseltették magukat az egyes hatóságok is és pedig a katonaság, rendőrség, a vármegye és városi hatóságok. Felhasználta az alkalmat az ózdi vasgyár tüzoltósága tanulmányi kirándulásra. 29 fővel résztvett a vizsgán, majd a Hortobágyra rándultak ki autóbuszon.

Az elméleti vizsgát *Zöld József* főjegyző nyitotta meg a távollevő dr *Vásáry* polgármester képviseletében, melegen üdvözölte a belügyminiszter képviselőjeként megjelent dr *Marinovich* Imre h. államtitkárt, aki a Magyar Országos Tüzoltó Szövetségnek is alelnöke. Az udvaron felállított sátor alatt elhelyezkedett hallgatók annak dacára, hogy a kiképzésre csak két hét állott rendelkezésre, szabatos feleleteket adtak a sokoldalu elméleti anyagból.

Az elméleti vizsga után a gyakorlati rész a legkatonásabban végrehajtott rendgyakorlatokkal kezdődött, majd élénk ütemben mutatták be a hallgatók preciz tömlőfektetési, fecskendő iskola és gyorsszerelési, motorfecskendő, különböző létra, tolólétra, füstálarc és életmentési gyakorlatokat. Vezénylők voltak: Berecz, Vitéz dr Kiss, Vitéz Kása, Erőss, Skripecz, Vitéz Fejér, Jurás, dr Bugyik, Szloboda, Pongrácz, Keresztury, Oláh, Exner hallgatók.

Ezután 12 óra tájban került sor a bemutató gyakorlat közönség által is leginkább méltányolt és élénk tetszésnyilvánításokkal kisért részére a nagyszabásu életmentési és tüztámadási gyakorlatra. *Feltevés szerint a laktanya udvarán álló mászóház második emeletén tüz, majd robbanás történt ugy, hogy a megérkező tüzőrségnek először az életveszélybe jutottak mentését kellett végrehajtani.* A bajbajutottakhoz kihuzós létrán át hatolt fel a mentőlegénység és gyors tempóban hajtotta végre a mentést mentőtömlőn át való lebocsátással, majd köteleken önmagukat mentették a tüzoltók egy és két kötélen. *Különösen megkapó volt, amint Tóth Gyula gépész és Szabolczky Dezső tüzoltó 6 éves kislányát, illetve 4 éves kisfiát hozta le kötélen feje fölött tartva.* Élénk derültséget keltett a közönség soraiban, amikor Némethy tanfolyamhallgató női ruhában öltözve a második emeletről ugrott az ugróponyvába, ezt követőleg Erdey István hallgató és Nagy József tüzoltó ugrott ugyancsak a második emeletről. Az ugróponyva a tüzoltóságnál is a legvégső mentőeszköz és bizony életveszélyt jelent ugy az ugróra, mint a ponyvát tartókra. A magasból való ugrások a legprecizebben folytak le.

Az életmentés után kézi, majd autófecskendőt tolólétrán, vizvezetéket gráci dugólétrán átszereltek a hallgatók. A szereplése ezuttal is a legszabatosabban és jelenvolt szakértők teljes elismerése mellett hajtattak végre.

A gyakorlati vizsga befejezte után dr Marinovich Imre h. államtitkár gyujtó hatásu beszédet intézett a hallgatókhoz, rámutatván azon kötelességükre, hogy a tanfolyamon szerzet szakismereteiket otthon kell a köz érdekében — a legtöbbször igen nehéz viszonyok között, de mégis kitartással és az ügy iránti nemes, önzetlen lelkesedéssel — gyümölcsöztetniök. Gyönyörü szavakkal mutatott rá arra is, hogy a szervezett és fegyelmezett tüzoltóságnak a trianoni Magyarországon kell, hogy a fennálló társadalmi rend őrei legyenek minden nemzetbomlasztó és felforgató törekvésekkel szemben. A szívhez és értelemhez szóló szavakra a hallgatók nevében Vitéz dr Kiss gyöngyösi árvaszéki ülnök, önk. tüzoltótiszt válaszolt és tett fogadalmat.

A tanfolyam vizsgája egyben szép keretül szolgált a Magyar Országos Tüzoltó Szövetség által a hivatásos tüzoltóság tisztjei és altisztjei, valamint legénysége részére adományozott tüzoltói szolgálati érmek kiosztására. Az érmeket dr Marovich államtitkár adta át a kitüntetteknek, névszerint Rehák Tamás parancsnoknak X., Jakobinyi József tisztnek az V., Alexa András őrmesternek a XXV., Sőrés István gépész-soffőr őrmesternek a XX., ZilahJános, Agárdi László, Orbán János, Farkas Sándor csővezetőknek a XV., Dankó Gábor és Kovács Imre kocsisoknak a X., Kovács József, Szalkay Gusztáv gépész-soffőröknek, Erdélyi József, Szabó János, Karika Zsigmond, Bogdán Sándor, Baranyai András, Szabolczki Dezső, Daczó Lajos, Vass Gábor, Pénzes Sándor, Bodnár Imre tüzoltóknak az V. éves szolgálati érmet.

A vizsga után, majd a délután fél 2 órakor a Gambrinusban megtartott banketten is Vitéz Roncsik Jenő főparancsnok mondott köszönetet a belügyi kormány és az Országos Tüzoltó Szövetség képviseletében megjelent dr Marinovich államtitkárnak, aki ott volt a magyar tüzoltói intézmény bölcsőjénél ezelőtt 48 évvel és még ma is fiatalos lelkesedéssel, tettekkel szolgálja a tüzoltó ügyet.

A diszebéden megjelentek a késő délutáni órákig maradtak együtt a Gambrinusban, ahol a hallgatókból alakult dalárda kedves tüzoltói dalokat adott elő.

Családi villa

művészi és elsőrangu kivitelben, emeletes, 7 szobával és mellékhelyiségekkel, családi körülmények miatt, önköltségi áron, eladó. Cím a kiadóban.

China vasbor

vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitünően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2·50 P.

Kapható: a készitő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárában.

Szinház mellett.

2¼ pengőért vegyen

nálunk finom burett vászonöltönyt vagy

12 pengő és nyolcvan

fillérért vegyen nálunk lenvászonból készült

KÖNNYŰ STRANDKABÁTOT

MAGYAR RUHAIPAR

Bika Szálló épületében.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti, július hó hetedikén:

A nyugateurópai légtömegek okozta változás, mely napok óta esedékes, — hozzánk még mindig nem jutott el. A nyugati légtömegek első erősen felmelegett tömbje vasárnap reggel a hajnali órákban jutott felénk, de a délelőtti órákban észlelt erősebb felhősödésben és alig mérhető csapadékon kívül más hatása nem volt. A tegnapi nap legmagasabb hőmérséklete is épp úgy meghaladta a 30 fokot, mint a szombati és mint a mai. A páratartalmában erősen gyarapodott levegőben a meleg a fülledtség érzetét kelti.

A holnapi nap folyamán valószinüen hozzánk is eljut a hűvösebb levegő és igy a régen várt enyhülés is, mégpedig esetleg csapadék kiséretében.

Időprognózis: **Részben felhős idő várható, a meleg csökkenésével és esetleg csapadékkal.**

A legolcsóbb butort is felelősséggel adja a Faipar.

— **A rendezés munkája Bethlen beszámolójára.** Bethlen miniszterelnök beszámolójára vonatkozó hivatalos értesítés csütörtökön délelőtt érkezett le. A rövid idő ellenére a debreceni Egységespárt hatalmas apparátust állított szolgálatba. Paur Ödön igazgató megszakította szabadságát és a kitünő szervezőképességü tanitványával, Fodor József titkárral együtt olyan pontos, de minden tekintetben és részletekben összevágó programmot dolgoztak ki, hogy a népgyülés óriási arányai ellenére a legnagyobb rendben, minden fennakadás nélkül folyt le. A kiváló gonddal és óriási fáradtsággal végzett teljesitményért elismerés illeti Paur igazgatót és munkatársát Fodor titkárt.

A Faipar butorüzlete a Rákosi Jenő-utca 4. sz. alatt van, — volt Király-utca.

— **Tűz pusztított egy szabolcsmegyei faluban.** Nyirtét községben eddig ki nem derített okból az egyik házban tüz ütött ki, amely pillanatok alatt továbbterjedt s mire az emberek felocsudtak már három ház és öt melléképület állott lángokban. A községi főjegyző intézkedésére az egész falu lakossága kivonult a tűzhöz s a helyi tüzoltóság egyetlen fecskendőjével sikerült a tüzet lokalizálni. — A vizsgálat megindult.

Butort bizalommal a Faiparnál vásárolhat.

— **Cseh nyelven irott levelet találtak egy postagalambnál.** Kecskemétről jelentik: Az itteni rendőrségen egy bajószegi gazdálkodó jelentkezett, aki cseh nyelven irott levelet adott át. A levelet állitása szerint egy postagalambról vette le. A galamb néhány nappal ezelőtt szállt le a gazdálkodó tanyáján és amikor elfogták, lábára kötve megtalálták a levelet.

Hálók, ebédlők, uriszobák, a legelőnyösebben a Faiparnál.

— **A debreceni Máv. nyugdijasok** szakcsoportja folyó hó 13-án, délután négy órakor a Kossuth Otthonban, választmányi ülést tart, melyen lehetőleg teljes számban való megjelenésre a t. **választmányi tagok felkéretnek.**

Somossynál vásároljon **GE-VI** Gambrinus átjáró jelzésü elösmerten a legkitünőbb, legolcsóbb harisnyát. --- Cégem a Takarékosság tagja

Beletult egy kisleány a hajduszoboszlói strandfürdőbe

Egy debreceni kereskedő húzta ki a hullát.

Szomoru szerencsétlenség történt vasárnap délelőtt a hajdúszoboszlói strandfürdőben. Egy nyolcéves kisleány belement a mélyvizbe és miután nem tudott úszni, elmerült és ott lelte halálát.

Bodjár Mária körösladányi kisleány a szüleivel vendégségben volt hajdúszoboszlói rokonainál. Vasárnap délelőtt kimentek a strandfürdőbe. A kisleány ott hagyta a parton a szüleit és belement a nvizbe. Egyre mélyebbe hatolt be, egyszerre elvesztette a lábai alól a talajt és többet senki sem látta.

A szerencsétlenséget **Barna György** debreceni kereskedő vette észre. — Uszás közben valami puhatestet rugott meg a lábaival. Lebukott a viz alá és a következő pillanatban hajánál fogva kiemelte a szerencsétlen kisgyermek holttestét. Segíteni nem lehetett **Bodjár Márián,** a szerencsétlenség már egy félórával azelőtt történt, a viz egész felpuffasztotta a kékes-zöldre vált testet.

A szomoru eset nagy sajnálkozást keltett a strandon, mindenki szánakozva állotta körül a kétségbeesett édesanyát.

— **Berczelly Magda férjhez ment.** A debreceni származásu Berczelly Magda a budapesti Városi Szinház egykor ünnepelt művésznője, hétfőn délben a II. kerületi anyakönyvvezetői hivatalban házasságot kötött Csillaghy Miklós földbirtokossal. Berczelly Magda hosszú ideig szép sikerrel szerepelt a Városi Szinház szinpadán, mig egy szép napon váratlanul hátat fordított a szinpadnak és a pesti társaságot azzal pete meg, hogy megvásárolta Budán, a Márvány uccában a „Fehér holló"-hoz cimzett vendéglőt és azt fényesen átalakitva és kibővitve, saját személyes vezetése alatt megnyitotta. A „Fehér holló" ettől kezdve olyan látogatott és népszerü hely lett, mint valamikor a városi szinháznak azok az operettelőadásai, amelyekben Berczelly Magda, mától kezdve Csillaghy Miklósné játszotta a primadonnaszerepet.

— **Siketnéma esküvő.** Érdekes esküvő volt Kecskeméten. Bali Rudolf, Katona uccai tekintélyes polgár 18 éves Ilona nevü siketnéma leányát, Magó Mihály bácsmadarasi bognár vezette oltárhoz. A férj szintén siketnéma, ami külön érdekességet adott az esküvőnek. — Érdekes esküvő volt, — mondotta az anyakönyvvezető, aki csak szájmozgással tette fel a fiatalóknak a szokásos kérdéseket. A siketnéma mátkapár természetesen nem tudta érthetően kimondani az igent, úgyhogy irásban is meg kellett ismételni a kérdést, mert az ő nyelvüket nem ismerik el törvényesnek. Az anyakönyvvezető irásos kérdéseire szintén irásban válaszoltak és ezzel rendben is volt a dolog.

— **Anyja szemeláttára a Rábába fúlt.** Nagykanizsáról jelentik: Holzer Irén tizenhétéves budapesti úrileány, édesanyjával és Mihalovics Magda nevü 10 éves mostohatestvérével együtt rokoni látogatásra Budapestről Csákány községbe érkezett. Vasárnap a nagy hőség elől a Rábába mentek fürödni. A csákányi nagy Rábahídnál mentek a vízbe. Holzer Irén kis hugával mindjobban bement a folyóba, s egyszer csak elkapta a Rába sebes örvénye s már nem lehetett megmenteni. A kis Mihalovics Magdát sikerült megmenteni. A szerencsétlenségnek a parton szemtanúja volt Holzer Irén édesanyja is, aki mint egy őrült szaladgált és segitségért kiáltozott.

X **Felhivás.** A sebészeti klinika felhivja a nyilvántartott vértadókat, — hogy felülvizsgálatra folyó hó 8—12 napjáig jelentkezzenek a sebészeti klinikán, délelőtt 8 és 10 óra között. A jelentkezést elmulasztók töröltetnek a nyilvántartásból. — Vértadásra újonnan jelentkezőket is elfogadunk, a fenti időben. Egy vérátömlesztés **dija negyven pengő.**

— **Gazdag tartalommal,** szenzációs rovatokkal és mellékletekkel, lapfuzió folytán e héten már „Társadalmi Figyelő" cimen jelent meg a „Haladás" Uj száma a teljes régi gárda irásait hozza, új és gazdag könyvtár kedvezménnyel. Kiválik: Károli, Gencsy, és Kiss István regényciklus folytatásai Czeglédy Telegráf stilusban, Nemo Bányai és Spectator sorozatai, Parvus Elsiklot télet irásai s Kiss István a lap magyarországi szerkesztője, „Debreceni Figyelő" rovata. Egyes szám 1 pengőért megrendelhető Pátria nyomda, lap- és könyvkiadó vállalat, Szatmár.

X **Gyengélkedés idején,** különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes **„Ferenc József"** keserüvíz fájdalommentes székürülést és kielégitő emésztést hoz létre.

— **Kis sporthirek.** Dohánygyár FC—D. Vasas 3:1 (2:0). Heves csatát vívott a két csapat, melyből az állóképesebb s nagyobb rutinnal rendelkező dohánygyáriak kerültek ki győztesként. A vége felé a mérkőzés a nagy melegség miatt teljesen ellanyhult. Egy tizenegyest a dohányosok nem tudtak érvényesiteni. — **Jókai—Dohánygyár FC.** Roppant vehemens mérkőzés volt. Támadást-támadás követett. A vezetést a dohánygyár szerzi meg, de a súlyos birói tévedések következtében a Jókai 2:1-re vezet. A második félidő elején a mérkőzés az előbbi hibájából annyira eldúrvult, — hogy a mérkőzést, tekintettel a játékosok testi épségére, félbe kellett szakitani.

— **Öngyilkos lett egy újságárus asszony.** Erdős Kálmánné újságárus asszony, aki a Teleki ucca 76. szám alatt lakik a fiával, Erdős Józseffel, aki szintén újságárus, vasárnap délelőtt a lakásán felakasztotta magát. Az öngyilkosságot a fia vette észre, amint délben hazatért és a lakást üresen találta. Keresni kezdte az édes anyját, akit a kamrában holttan talált. Segitségért kiálltozott, mire befutottak a házbeliek és levágták a kötélről a szerencsétlen asszonyt. Jelentést tettek a rendőrségen, ahonnan egy bizottság szállott ki a helyszinre és megindították a vizsgálatot, hogy az öregasszony miért követte el a végzetes tettét. Az öngyilkos öregasszony holttestét kiszállitották a törvényszéki bonctani intézetbe.

— **Mellbelőtte magát egy jogszigorló.** Budapesten, a Mester ucca 10. számú házban levő Noficzer-vendéglőben, az éjszaka két órakor Csucs Kornél 24 éves jogszigorló, Frommer-pisztolyával mellbelőtte magát. Életveszélyes állapotban szállitották a Rókus-kórházba. Csucs Kornél debreceni származású fiatalember és itt is **igen sokan ismerik.**

SZENVEDŐ NŐKNÉL
a természetes **Ferenc József** keserüvíz, könnyü, erőlködés nélkül való bélkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkivül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója irja, hogy a **Ferenc József** víz kitünő hatásáról a saját kisérletei alapján is sikerült meggyőződést szerezni. A Ferenc József keserüvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Anyakönyvi hirek

Eljegyzések. Vadász László—Keskeny Margit. Pallagi Imre—Vértesi Erzsébet. Varga József—Tiba Margit.

Halálozás. Morgenstein Gusztáv ág. ev. 8 hónapos, Onosai ucca 63. szám. Szabó Péter rk. 65 éves, Bálhori ucca 20. szám. — Matkó András ref. 2 hónapos, Homok ucca 94. szám. — Erdei Ferenc ref. 68 éves, Külsővásártér 3. szám. — Pákh Emil rk. 60 éves, Hajnal uccai bérház. — Erdős Kálmánné rk. 49 éves, Teleki ucca 76. sz. Bereczky Mártonné ref. 55 éves, Kertalja ucca 7. szám. — Márton Imréné ref. 23 éves, Szabó Kálmán ucca 51. Szabó János rk. 64 éves, Macs. — Konvács István ref. 21 napos, Bánk 110. Debreceni István ref. 63 éves, Haláp 153. szám.

Születések. Orbán Ferenc kaptafakészitő, fiú Ignác. — Nemes Pál földmives, fiú Pál. — Németh István eljáró leány Margit. — Zsiros Mihály földmives, leány Mária. — Gáspár Károly Máv. főkalauz, fiú Imre. — Benke Lajos napszámos, fiú Lajos. — Berecz ki Lajos kocsis, leány Margit. — Gyarmathy Lajos erdőőr, leány Katalin.

—oOo—

— **Eljegyzés.** Gonda Jenő hirlapiró az „Esti Kurir" párisi tudósitója, eljegyezte Deutsch Márthát. (Minden külön értesités helyett).

— **Puskával fegott méhraj.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztálya, hatodikán, vasárnap, dr. Örösi Pál Zoltán vezetésével egésznapos tanulmányi kirándulást rendezett Huszár Miklós nagyméhész nagycserei vándortelepére. A résztvevők itt ismerkedtek meg a rajfogás legkülönösebb módjával. Ha a méhraj magas fára telepszik, Huszár Miklós a kast hosszú rudra erősitve a raj alá tartja. Makk fővadász pedig, aki kitünő lövő, golyóval a fa ágára lő. Az ág letörik s a rajjal együtt egyenesen az alája tartott kasba hull. A kitünően kezelt telep sok tanulságot nyújtott. Feltünést keltettek a 210 liter térfogatu kaptárak, melyek négyszer akkorák, mint az országos egyesületi hivatalos kaptár. Egyik, másik méhcsaládnak még nagyobb kaptár kellett volna. Mindez azt bizonyitja, hogy környékünk rohamos hordást nyujtó méhlegelőjét csak a nagy keretes kaptárral lehet gazdaságosan kihasználni.

— **A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara** a debreceni Kertészeti Egylet tagjai és a kertkedvelők részére, a julius hónapi tanulmányi összejövetelét e hónap 10-én, délután tartja meg, a m. kir. gazdasági akadémia kertészetében, ahol Györök Leó Tivadar, m. kir. kertészeti főfelügyelő fogja bemutatni az akadémia parkját, gyümölcsösét, faiskoláját, zöldség termesztését s ugyszintén a tanulmányi kirándulás vezetője: Czapáry Bertalan kamarai kertészeti szaktanár nyújt minden irányú szakfelvilágositást. A nagyverdei villamos állomástól félhárom órakor induló villamossal **kell jönni.**

Fehértói Dániel
Dégenfeld-tér 4. sz
Telefon: 11-85
temetkezési vállalatának temetései:

Márton Imréné sz. **Kolozsi Erzsébet** életének 23-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 8-án, délel-tt 11 órakor lesz a Várad uccai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint, a Várad uccai temetőbe.

Szabó János életének 64-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 8-án, délután félöt órakor lesz a Szent Anna uccai temetőkápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna uccai temetőbe.

—oOo—

X Bélyeggyűjtemények vétele, eladása, fényképészeti cikkek, fényképészeti cikkek, Gevaert, Agfa Hauff Imperial lemezek másolások, aznap, szakszerü fototanács, tankönyvesárjegyzék ingyen, minden amateurnek, Springer fotoüzletében.

— Hirtelen meghalt egy vidéki asszony a pályaudvaron. Tragikus módon fejezte be életét vasárnap délután Gergelyffy Gyuláné máriapócsi idős asszony, a debreceni pályaudvaron. Régi szívbaját akarta kezeltetni a debreceni klinikán, de a pályaudvaron rosszúl lett, összeesett. Többen felemelték az eszméletlen asszonyt, akit dr. Lenkyel Zoltán orvos próbált is élesztgetni, mesterséges légzést is alkalmaztak, de a szerencsétlen asszony nem tért magához, szívszélhüdésben meghalt. Holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol fel fogják boncolni.

— Az Ujvárosi úti Olvasókör nagy cseresznyeszüreti múlatsága. Szombaton este tartotta meg az Ujvárosi úti Olvasókör cseresznyeszüreti múlatságát, mely alkalommal a kör izlésesen feldiszitett nyári helyiségét teljesen megtöltötte a közönség s a kitünő zene mellett változatlan jó hangulatban a reggeli órákig kitartott. A szüreti múlatságon szokásos kifüzött nyereménytárgyakat a rendezőség az éjféli órákban osztotta ki. Kitüntetésben részesültek a Pásztorok közül Takaró Mancika és Domokos Sándor. Legtöbb izben volt megbirságolva s ennélfogva külön jutalmazásban részesült Tóth Kálmán. A nagyszámú közönségből a kora esti órákban a következő jelenlevőket sikerült feljegyezni: Urasszonyok: Sóvágó Pálné, Tar Menyhértné, Tompa Antalné, Kun Sándorné, Gyarmathy Istvánné, Klement Józsefné, özv. Frida Rudolfné, Erdei Mihályné, Tóth Bálintné, Kiss Jánosné, Czeizing Lajosné, Nagy Ferencné, Szabó Péterné, Simon Istvánné, Tarr Istvánné, Brukner Sándorné, Almássy Andrásné, Dalmi Jánosné, Sáfrány Károlyné, Drema Lajosné, Szabó Józsefné stb. — Urleányok: Gazdag Ilonka, Klement Mancika, Takaró Mancika, Tarr Ilonka, Tarr Rózsika, Gyarmathy Mariska, Dobos Bözsike, Frida Mariska, Lente Juliska, Markó Irénke Balázs Esztike, Nagy Rózsika, Nagy Bözsike, Erdei Katóka, Orosz Rózsika Tóth Juliska, Nagy Rózsika, Simon Mancika, Tarr Mancika, Almássy Ica, Almássy Jucika, Bujdosó Bözsike, Nagy Zsibike, Sáfrány Jumika, Dréma Mariska. — Felülfizettek: Grósz J. 5 pengő, id. Vékony János 5, Szabó József 3.80, Oláh Imre 1.80, Nagy Ferenc 2.60, Czeizing Lajosné 2, ifj. Vékony János 1.50, Cz. L. 1, Aufrichtig Sándor 80 fillér és Szabó Péterné ötven fillér. — Ugyancsak az esti órákban meleghangú, barátságos levél érkezett a kör elnökéhez, melyben egy magát meg nevezni nem akaró adományozo, 1000 darab téglát ajánlott fel a kör által a Pozsonyi úton vásárolt telken épitendő kultúrházának céljaira. A támogatásért köszönetét fejezi ki a vezetőség.

Illatszervásárlás ürügye alatt pénzt lopott a kasszából egy állásnélküli péksegéd

Vakmerő lopási ügyben indított nyomozást a debreceni rendőrség bünügyi osztálya. Egy állásnélküli péksegéd illatszervásárlás ürügye alatt beállított a Csapó uccán egy illatszer üzletbe, ahol vásárlás ürügye alatt válogatni kezdett az elébe rakott árukban, majd egy őrizetlen pillanatban belenyúlt a pénztárba, ahonnan pénzt akart kivenni, de az üzlet tulajdonosa észrevette és igy a lopás meghiusult.

Kozma Béla péksegéd vasárnap délelőtt bement a Csapó ucca 58. szám alatt levő illatszerüzletbe, ahol finomabb kölnivizet és szappant kért. Az üzlet tulajdonosa ki is rakott a pultra egy csomó árút Kozma elé, aki válogatni kezdett és mint komoly vásárló tüntette fel magát. A kereskedő szivesen szolgálta ki a jó vevőt, aki drága árút akart venni és az állványról egymásután szedte le a jobbnál-jobb árúkat. Amint a vevőnek hátat fordított, a fiatalember hirtelen belenyult a pénztárfiókba, belemarkolt a pénzbe és kikapott hat darab tiz pengőst. Ebben a pillanatban arra fordult az üzlet tulajdonosa, aki elkapta a tolvaj kezét és rendőr után kiálltott. A közelben posztoló rendőr azonnal megjelent az üzletben és a tettenért tolvajt előállította a rendőrségre, ahol kihallgatták.

A kihallgatás alkalmával kiderült, hogy a tolvaj **Kozma Béla** 22 éves petrozsényi péksegéd, aki már hónapok óta állás nélkül van s igy akart pénzre szert tenni. A rendőrségen azonnal őrizetbe vették és megindult ellene az eljárás.

— Esküvő. Julius hó 7-én, délelőtt 10 órakor a debreceni állami anyakönyvvezető előtt zalánkeményi és sajókazai Kokas Klára és jékei Balogh György dr. házasságot kötöttek. Tanuk voltak a menyasszony részéről Kokas József kir. tanácsos, ny. jószágkormányzó, a vőlegény részéről pedig Olchváry Zoltán, a debreceni kir. itélőtábla elnöke.

— Vak tűzilárma. Vasárnap éjszaka nagy tüzilárma volt a Nyugati uccán. Egy szakaszvezető hatalmas füstfelleget látott az egyik házból felfelé gomolyogni. Azonnal telefonált a tüzoltóságra, ahonnan egy autóőrség robogott ki a helyszinre. Amint a tüzoltók kivonultak, kiderült, hogy csak vaklárma volt, mert a házban lakó pékmester fütött be a hajnali sütéshez és a füst a kemencéből gomolygott. A tüzoltók ezután visszavonúltak a laktanyába.

— Galambokat kaptak a szegényház lakói. Nagy öröm érte a szegényház lakóit. Dr. Versényi Tibor vezérigazgató, a galamblövő versenyről, — kilencvenegy galambot küldött be a városi szegényházba, hogy annak lakói számára elkészitsék. A szegényháziak ezúton mondanak hálás köszönetet az adományért.

X Minden diáknak megbecsülhetetlen a Geniusz kis lexikona, havi 3 pengős részletre megveheti vászonkötésben. Antalffy könyvkereskedésben. Prospektus ingyen.

— Bradburys fókái. A Czája cirkusz világviszonylatu, mindentekintetben jobbincselő és artistaművésznivót reprezentáló műsorán is állandó feltünést kelt egy idomitott fóka, amelynek mutatványait percekig zúgó taps kiséri esténként, a cirkusz hatalmas arénájában. Bradburys angol kapitány fókája olyan exvilibristikai mutatványokkal szórakoztatja a közönséget, amelyek dicséretére válnának a legöregebb egyensúlyozó művésznek is. Az idomitás igazi csodája a fóka mutatványai, amelyek ezideig már három kontinens közönségét hozta lázba. A pétdátlanul érdekes mutatványt minden bizonnyal megérdemelt sikere lesz városunkban.

— A Pénzügyi Tisztviselők kuglizója, szombaton azaz folyó hó 5-én délután tartotta évi közgyülését, Rásó István alispán elnöklete alatt. Az évi költségvetés és számadás leátrgyalása után tárgyalták a belügy m. rendelet alapján az alapszabály módositását, mit dr. Maugner Arthur, az egyesület ügyvésze ismertetett. Végül következett a tisztikar és a választmány megválasztása. Elnökké ismét egyhangúlag Rásó István alispán urat választották meg. A tisztikar és a választmány sora a következő: Atyamester: Biczó Gyula. Ügyvezető elnök: Rásó István. Alelnökök: Vilhelms Emil, Szük Ödön Aljegyző: dr. Csapó László. Ügyész: dr. Maugner Arthur. Gazda: Simay L. Pénztáros: Agárdy Lajos. — Számvizsgálók: Smack István dr. Székely Emil. — Választmány: Aberla Rajmund, Bacsó Pál, dr. Bónyi Bertalan, Csajkos Gyula, dr. Erdélyi Géza, Gass Gyula, Gyürky Sándor, Hegedüs Árpád, Hatvani Kálmán, Horváth József Koncz Aurél, dr. Ménes Lajos, Molnár Mihály, Nagy Vilmos, Nagy Samu, — Nagy József, Öreg Béla, Ormós Lajos, Péntek József, Rásó János, Rózsa Ernő, Rózsa Lenczi, Rozgonyi Dezső, — Stépán László, Szabó Endre, Széll K., dr. Tolnay Elemér, dr. Tóth Aurél, Varga Endre, Varga László. — Pótválasztmány: Nóbik Lajos, dr. Barcsay Gergely, V. Makády Lajos, Berki Géza, Németi Sándor, Szabó Lajos, Boros Béla, dr. Gévay Béla. — Utána társasvacsora volt, (flekken-sütés). Ez az egyesület az, mely több évtizedes múltra dicsekszik. A kör tagjai valódi családias összejöveteleket tartanak a szépen befásitott udvaron kellemesen töltik el kuglizás mellett az esti órákat.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőséget készit
Neumann Péterfia ucza 17

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A terménytőzsdén az irányzat nagymértékben ellanyhult, még pedig kizárólag a tengerinek a tegnapi esőzés következtében beállott árhanyatlása folytán.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza októberre 18.83—19.01 (18.86), magyar rozs októberre 11.66—11.90 (11.74), tengeri juniusra 14.62—14.18 (14.20), augusztusra 14.70—14.25 (14.28), transito tengeri juliusra 12.62—12.22 (12.25), augusztusra 12.70—12.40 (12.40).

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza (ó) tiszai 77 kg 19.20—19.45, 78 kg 19.40—19.65, 79 kg 19.60—19.80, 80 kg 19.70—20.00, felsőtiszai 77 kg 18.80—19.10, 78 kg 19.00—19.30, 79 kg 19.20—19.50, 80 kg 19.30—19.60.

Pestvidéki rozs (ó) 10.70—11.10, egyéb rozs (ó) 10.70—11.10, tak. árpa I. 13.75—14.00, tak. árpa II. 13.25—13.50, repce 25.25—25.75, tiszai tengeri 15.30—15.50, egyéb tengeri 15.20—15.40, zab I. 15.90—16.20, zab II. 15.50—15.75, korpa 8.20—8.40.

Az uj buza és rozs hivatalos árai. Tiszai (77) 18.85—19.00, felsőtiszai (77) 18.40—18.60, fejérmegyei (77) 18.25—18.40, dunántuli (77) 18.25—18.40, pestmegyei (77) 18.25—18.40, bácskai (77) 18.25—18.40, uj rozs 10.70—10.90.

ÉLÉNK IRÁNYZATU VOLT A TEGNAPI SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi sertésvásárra kövér sertést hatszáz darabot hajtottak fel. A vásár irányzata élénknek mondható. Az árak öt-hatfilléres emelkedést mutatnak a multheti árakhoz viszonyítva. Jó sertés 1 pengő 6 fillértől 1 pengő 12 fillérig mentek el. Közepes 1 pengőtől feljebb. Silány 90 fillértől feljebb. Sovány sertésből is hatszáz körül volt a felhajtás. Nehéz, idős sertés ára 1 pengő 15 fillértől 1 pengő 20 fillérig. Süldő 1 pengő 25 fillértől 1 pengő 45 fillérig.

23219—930. II.

HIRDETMÉNY.

Közhirré teszem, hogy a Debrecen sz. kir. város határában lévő — nem városi tulajdont képező — alábbi önálló vadászterületeken, kivéve az önálló és önállóvá alakitott vadászterületeket, gyakorolható vadászati jog 1930 évi augusztus hó 1.-től 1940 évi julius hó 31. napjáig terjedő 10 évre nyilvános árverés utján bérbe fog adatni.

A bérbeadás alá kerülő területek:

a) Szepes-puszta keleti oldalától a vámospércsi országutig fekvő uj osztásu földek hozzávetőleges területe 7200 kat. hold;

b) a vámospércsi országut és a hajduböszörményi országut között fekvő uj osztásu földek, hozzávetőleges területe 4000 kat. hold;

c) a hajduböszörményi országuttól a szováti országutig terjedő ujosztásu földek és a Macs, hozzávetőleges területe 7000 kat. hold;

d) az ondódi földek — ideértve az u. n. czuczai földeket is, — hozzávetőleges terület 13.500 kat. hold;

e) a Szepes és Ebes puszta, ideértve a Richter-féle birtokból az OFB által megváltott területeket, hozzávetőleges terület 7.600 kat. hold;

f) a Nagy és Kishegyes puszta hozzávetőleges terület 3900 kat. hold;

g) az Elep puszta, hozzávetőleges terület 1100 kat. hold;

h) a Kösülyszeg puszta, hozzávetőleges terület 2000 kat. hold;

i) A város belső és külső ohati birtokából az OFB által megváltott és az Egyek községi igényjogosultak részére juttatott terület, terjedelme 1071 kat. hold és 524 négyszögöl.

A városháza tanácstermében megtartandó nyilvános árverés határideje 1930 évi julius hó 22. napjának délelőtt 9 órája.

Az árverelni szándékozók az árverés kezdetekor a kikiáltási ár 10 százalékát tartoznak bánatpénzül az árverelő bizottságnál letenni.

Az árverési feltételeket 1930 évi julius hó 9. napjától kezdődőleg a hivatalos órák alatt a városi Kiadóhivatalban (Városháza, félemelet 9.) bárki megtekintheti.

Debrecen, 1930 julius hó 7.

Dr Vásáry István sk.,
polgármester.

AZ ANGOL
»SELTONA«
ÖNSZINEZŐ PAPIR
NŐVÉSZI KÉPET EREDMÉNYEZ.
Kézikönyv diktalan
KAPHATÓ:
Perzéki fodrásznál
Ferenc József-ut 38
Az udvarban.
Telefon: 11-35.

SPORTHIREK

A magyar atléták tényes győzelme a finnek fölött

Rendkívül értékes győzelmet aratott a magyar atlétika a finnek világhírü válogatott atlétagárdája fölött. Kétnapos pontversenyben legyőzték a finneket és ezzel világraszóló diadalt szereztek a magyar sportnak. A versenyt vasárnap megtekintette Horthy Miklós kormányzó is. A magyar válogatott atléták tudásuk legjavát nyujtották és három országos rekordot állítottak fel.

Részletes eredmények:

100 m. sikfutás: 1. Raggambi 10.7 mp. 2. Solt, 3—4. Sjöstedt, Virtanen.

400 m. sikfutás: 1. Barsi 49.6 mp. 2. Sugár, 9. Huhta, 4. Jonson.

1500 m. sikfutás: 1. Purje 3 p. 57.6 mp. 2. Szabó Miklós 3 p. 59.8 mp. *Országos rekord.* 3. Lehtinen, 4. Gyulai.

Magasugrás: 1. Orbán 185 cm. 2—3. Dahlmann és Reinikke, 4. Késmárky.

Diszkoszvetés: 1. Donogán 45 m. 35 cm. 2. Kentá 44.05 m. 3. Marvalits 44.03 m. 4. Lindsted 41.35 m.

10,000 m. sikfutás: 1. Posti 33 p. 6.6 mp. 2. Isoholo, 3. Hevele, 4. Majoros.

Gerelyvetés: 1. Järvinen 68.25 m. 2. Pentillá 66.86 m. 3. Szepes 66.40 m. *Országos rekord!* 4. Takács 59.48. A nap legszebb versenye.

100+200+300+400 m. stafétafutás: 1. Magyarország 1 p. 57.4 mp. *Országos rekord!* 2. Finnország.

A pontversenyt Magyarország nyerte 85:76 arányban.

UJPEST NYERTE A NEMZETEK SERLEGÉT GENFBEN.

Vasárnap fejezték be Genfben a Nemzetek Serlegéért folyó küzdelmet a Servette pályaavatása alkalmából, amelyen tíz nemzet bajnokcsapata vett részt. Ujpest csapata három győzelem után került be a döntőbe és ellenfelét, a prágai Sláviát rendkívül szép és fölényes játék után 3:0 (1:0) arányban győzte le. A három gólt a csatársorba előrerukkolt Kövcs rugta, aki nagyszerüen bevált, mint center. Rajta kívül nagyszerü játékot produkált Borsányi, P. Szabó, Volentik, Fogl III. és Aknai, de kitünő volt a csapat többi játékosa is. Ujpest egy remekmívü serleget nyert, míg a játékosok valamennyien arany stopperórát kaptak. A genfi közönség rendkívül melegen ünnepelte Ujpest csapatát.

A BOCSKAY KETTŐS GYŐZELME KASSÁN.

A Bocskay csapata szombaton és vasárnap Kassán vendégszerepelt, ahol szombaton 4:1-re győzött, míg vasárnap 3:2-re verte meg a Kassai Törekvés csapatát. A kassai közönség melegen ünnepelte a szépen játszó debreceni fiukat.

A HUNGÁRIA

Mexikóban második győzelmét aratta és 2:1-re győzött az Asturias ellen.

FUTBALLEREDMÉNYEK.

Ferencváros—Bratislava 4:0.

Bohn SC—Tatabánya 3:1. Országos amatőrbajnokság.

MILL—Aktai (Szmirna) 4:3.

Svédország—Norvégia 6:3.

A GYŐRI VIDÉK BIRKOZÓ CSAPATBAJNOKSÁGOT A KELETI KERÜLET NYERTE MEG.

Vasárnap zajlott le a Győri Athletikai Club rendezésében a „Vidék legjobb birkozója" címért a kerületek közötti csapatverseny. Ezen gyönyörüen megrendezett magas nívóju versenyen a vidék legjobb birkozói vettek részt s annál örvendetesebb, hogy a nagy konkurrencia dacára a keleti kerületből Weisz (DVSC) és Nagy (DMTE) bajnokságot, továbbá Szőke (DTE), Daróczy (DVSC), Ferenczy (DMTE) második, Kacsóh (DVSC) és Kripkó (DMTE) pedig harmadik helyezést értek el s ezáltal a keleti kerület 14 pontot szerezve első lett a kerületek közötti versenyen és egy évre védi a déli kerület által Brüll Alfréd nevére alapított „Győztesek Könyve" vándordijat, második a Nyugati kerület 11, harmadik a Dél 9 és negyedik az Északi kerület 8 ponttal.

A kiküldött versenyzők elsőrangu eredménye kerületünkben nagy meglepetést keltett és fényes bizonysága fejlett birkozósportunknak.

A versennyel kapcsolatosan lett megtartva a vidéki birkozó kongresszus is, melyen a szövetség és a kerületek vezetői s Győr város képviselője vettek részt. A kongresszust Szieberth szövetségi társelnök vezette le s több szakkérdés letárgyalása után indítványára táviratilag üdvözölte a kongresszus az Országos Testnevelési Tanács elnökségét, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminisztert és Debrecen város népszerü polgármesteréhez a következő hangzásu üdvözlő táviratot intézte:

„Dr Vásáry István polgármester, Debrecen. A Magyar Birkozók Szövetsége a győri kongresszusának határozata alapján kérem Méltóságodat, hogy a birkozósport iránt ismételten megnyilvánult áldozatkész jóindulatáért őszinte köszönetünk megnyilvánulását elfogadni méltóztassék. Szieberth társelnök.

Végül elhatározta a kongresszus, hogy a jövő évi vidék bajnoki versenyét és a kongresszusnak megrendezését a keleti kerületnek engedi át és igy a verseny Debrecenben kerül megrendezésre.

A VASÁRNAPI KERÉKPÁRVERSENY EREDMÉNYE.

Vasárnap volt a DVSC sporttelepén a „Csepel" kerékpárverseny, amely jó rendezésben zajlott le. A versenyzők igen szép teljesitményt nyujtottak.

A verseny eredménye a következő:

Férfiak: 1. Bodolai István. Idő: 2 óra 54 perc. Tiszteletdij: 1 drb „Csepel" versenygép. 2. Stibl Ferenc. Tiszteletdij: 1 garnitura Emergé gummi. 3. Balla József. Tiszteletdij: 1 garnitura Bosch-dinamó. 4. Pataki Béla. Tiszteletdij: 1 félgarnitura Emergé gumi. 5. Farkas Imre. Tiszteletdij: 1 darab karbitlámpa. 6. Novotni Endre.

Időéremdijazásban részesültek: 7. Dobi László, 8. Földi János, 9. Hafner Emil, 10. Kiss Sándor, 11. Borsos János, 12. Egyed András, 13. Schera Ferenc, 14. Gönczi Gyula, 15. Bátori István, 16. Szilágyi István, 17. Gombos Sándor, 18. Nádudvari Lajos, 19. Ornstein Ernő, 20. Kiss Gábor, 21. Laczkó József, 22. Csomag Géza, 23. Horváth Károly, 24. Tóth Lajos, 25. Zsákai Zoltán, 26. Komlóssy Lajos, 27. Móricz Sándor.

Nők: 1. Balla Lászlóné. Idő: 1 óra 18 perc. Tiszteletdij: 1 drb „Csepel" női kerékpár. 2. Szücs Imréné.

Versenyen kívül indult és a második helyre érkezett be Koroknai Böske. A budapesti hölgyek közül — akik ugyancsak versenyen kívül indultak — elsőnek Vasinka Inci futott be.

Rendezők voltak: Vecsey István, Nagy László, Horváth László főrendezők, Braun Andor, Schlachta Sándor, Bodnár József, Seimisch Ferdinánd, Vaskovits Antal, ifj. Vecsey István.

BÖRÖS—KABAI MOVE 1:1 (0:1).

Bíró: Angyal S. A Börösök az I. félidő 40. percétől megcsonkitva, a két szélső half nélkül játszottak. A gólt Kovácsi, illetve Butykay lőtték. A mezőny legjobb embere a Börös Nagy. Jók voltak még: Butykay, Halász, Kretz, illetve Kovács, Elek és a kapus Zsiga.

Egyben emlitjük, hogy a Börösök SC futball szakosztályát álszervezte. Elnök Angyal Sándor, intéző Hercog Jenő, csapatkapitány Nagy József, szakosztályi jegyző Butykay. Intézőség.

VILÁGITÁSI VÁLLALAT—VÁMOSPÉRCSI SC 4:1 (2:0).

Az első félidő 30-ik percében Takarcs 30 méteres lövése felső lécet surolva jut a hálóba. 1:0. A 41-ik percben Orosz lapos lövése száll a hálóba. A második félidő 15. percében a honi csapat Varga révén gólt ér el. 2:1. Ismét a vállalat csapata támad és Szabó lövése a kapust érintve jut a hálóba. 3:1. Majd a 42. percben Szabó keresztlövését a befutó Tukarcs gólba vágja. 4:1. Ezek után már csak mezőnyjáték alakulására, eredmény megmásitására nincs idő.

HUNYADI FC—CSAPÓKERT 3:2 (1:0).

Az ujrajátszott mérkőzésből ismét a Hunyadi került ki győztesként. Góllövők a Hunyadiból: Bruckner, Sipos II. és Bujdosó, Csapókertből: László és Laczkó.

Jó minőségü tégla és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fürdő utca 2. Telefon: 610.

Hölgyeim!

Hajmüvészeti mütermem különlegessége az ondolálás, henné festés és parókakészitésen kivül a tartós villa-ondolálás, melyet hosszu éveken át tartó gyakorlatom alatt, a hibák kiküszöbölése után kétféle géppel (Mayer és G. S.) végzek. Teljes biztonság!! Selyemszálu vagy fehér, sőt festett hajaknál is biztos siker. Elkészités ideje a legrövidebb. Tartóssága időben leghosszabb.

Áraim a legszolidabbak. Világvárosi üzem és kényelem.

A „Takarékossági" könyvével készpénz áron kiszolgáltathatja magát, bérletben, vagy bérleten kivül.

Ramminger, női-fodrász.

Szent Anna utca 10—12.
Városi bérpalota.
Telefon: 15—37.

1519—1930 vh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. járásbiróságnak 1930. Pk. II. 36439. sz. végzése folytán dr Halász Frigyes budapesti ügyvéd által képviselt Dreher Antal sertőzdei r.-t. cég végrehajtató javára debreceni lakos vh. szenvedő ellen 162.— P. tőke, ennek megitélt kamatai, eddigi és a még felmerülendő költségek behajtása végett a fizetett összeg beludásával — a vh. novella 20. §-a értelmében, mondazon végrehajtók javára is, akik ugyanezen ingókra törvényes zálogjogot nyertek — Helyben, Kálvin-tér 3. számu háznál 1930 julius 15-én délelőtt fél 9 órakor 1302.— P-re becsült ingók, u. m.: füszerüzleti berendezés és puld birói árverésen a legtöbbet igérőnek, esetleg becsáron alul is, eladatnak az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében.

Debrecen, 1930. évi junius hó 21. napján.

RÁKÓCZY LÁSZLÓ
bir. végrehajtó.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betükből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a dij előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési dij vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyujt felvilágositást.

Levelezés

Javitóvizsgálatokra
elők,szit, német, francia nyelvekből, fizikából és matematikából, tanárjelölt. Cim dr Kövessinél, Harsányi G. ucca 25. kö.

„Boldog jövő"
jeligére levél van a kiadóban. 1537

Állást kereső férfiak

Kereskedősegéd
önállóan működni tudó többévi bizonyitványnyal állást keres. Cim a kidaóban. 1270

Szerény
házaspár házmesternek menne. Lehetőleg leg fenti lakásba. Cim a kiadóba. 1545

Állást kereső nők

Egy
jómegjelenésü fiatal nő elmenne egy úriember hez házvezetőnőnek — március 15-re. Cim a kiadóban. 1566

Betöltendő állás nők részére

BEJÁRÓ
idősebb nőt vagy fiatal leányt keresek a reggeli órákra. Cim: Domb ucca 20., 3-ik ajtó. Ma d. e. 8—10-ig.

Tanuló-
lányok felvétetnek. — Battyányi 13., női varrodában. 1268

Hölgyfodrász
kisasszonyt, aki manikürözni is tud, azonnal fölveszek, Miklós u 53. szám. Toma. 1564

Ügyes
varróleányok felvétetnek. Rákóczi ucca 42. szám. 1562

Kifutó leányt,
azonnal felveszek, Keresztessy úriszoba, Varga ucca 1. szám. 1573

Fehérneművarrónő felvétetik. — Csokonai u. 34. 1159

Megbizható
jó bizonyitványnyal — rendelkező bejárónő takarításra felvétetik. Klein, Dégenfeld-tér 3. sz. 1544

Betöltendő állás férfiak részére

Cipészsegédek
és tanuló felvétetnek. Klement, Piac ucca 44 szám. 1570

Kenyérügynököt
kaucióval felvesz a Galamb sütőde, Vörösmarti ucca 2. 4—77

Tanuló
felvétetik. Kiss Andor füszerkereskedő, Árpádtér 15. 1558

Fémesiszoló,
kellő gyakorlattal felvétetik. Cim a kiadóban. 1577

Cipészsegédet állandó férfi munkára felveszek. — Maróthi György 41. — Balogh. 1546

Kenyérügynököt
kaucióval felvesz Galamb sütőde, Vörösmarty 2. T.: 4-77.

Fiatal
bejáró takarítónő — délelőttre felvétetik. Jelentkezés reggel 9 órától Verbőczi u. 2. II. 1. 1459

Fehérneművarrónőt fölveszek. — Csokonai u. 34. 1159

Könnyü munkára
felvétetnek 14 évet betöltött fiúk, P. 120 napi bérrel, Friedmann, Epreskerti faraktár. 1556

Egyenruhaszabósághoz fiatalembert felveszek, Csapó-utca 47.

Cipészsegédet, hétszámost — azonnal felvesz Nagy, Gazdasági Akadémia, Pallag. 1527

Fodrászsegéd, jó munkás, kisegítőnek felvételik. Kézermann fodrász. Téglavető 151. 1535

Fodrászsegédet és tanulót felvesz Palánky, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. szám. 1532

Házmestert,
felveszek, fizetéssel, — Szappanos ucca 11. sz. 1575

Oktatás

Latin-,
német, görögszakos bölcsészettanhallgató előkészít magántanulókat és középiskolásokat, esetleg lakásért és ellátásért. Levélbeli meghíváshoz házhoz megyek. Szabó József, Nyilas telep. Halasi 14. 1553

Bútorok

Szekrőter
diófa polituros, olcsón eladó, Maróthy György ucca 3. szám. 1561

Gazdasági eszközök

Eladó
Első Magyar cséplő, ezres javítva ,15 éves és kazán felszereléssel. — Ingatlannal rendelezőnek pénz nélkül is. — Würdiger, Késes u. 90. 1203

Autó, motor, kerékpár

Autó,
négyüléses, „Peerless" gyártmányu, kifogástalan állapotban eladó. Értekezhetni a Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi u 2. szám. Telefon : 17—49 szám. 1264

Élelmiszer és ital

Rétes
liszt, Galambos-féle, törökszentmiklósi legjobb minőségű kapható a Deutsch üzletekben. 21-7-22

Kétéves
óbor 64 fillér, öt liter vételnél 60 fillér gyöngyösi Otelló, vörös 80 ,5 liter vételnél 76, nemes kadar 100, 5 liter vételnél 90. Glück csemege és borüzlet, Magoss György tér 9. Tanulót felveszek és mézet veszek.
15—VII. 15.

Kóser
libazsír, teljesen tisztán kezelt, eladó. — Klein, Dégenfeld-tér 3. sz. 1543

Kárpitosmunkák ujak és javítások a legjobban készülnek Varga kárpitosnál, Piac u. 44., udvarban .Telefon 16-54. 1625—10

PADLÓLAKK
magasfényű, legszebb színekben, kiváló minőségben nagyon olcsón kapható. Stern festék. üzletben. Debrecen, — Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott poloska-, svábbogár, patkány- és egérirtó megbizható minőségben kapható.

Jóminőségü
csertégla és cserép, jutányos árban beszerezhető az Alföldi tégla és cserépgyárnál, Ujvárosi út, városi eladási iroda Salétrom ucca 12. szám. Telefon : 6-74 szám. 14-VII-15

Bor
60 fillér. Kitünő zamatú kihordásra Dénesnél, Cegléd u. 22. 24-7-10

Ablakok
jobbminőségüek és egyszerűbbek, továbbá három, ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán telepén, Nagyvárad u. 14. Miklós ucca végén 5a—31

Aranyat
veszek a legmagasabb áron készpénzért. Simonffy u 7. 1249-VII 12

Gyorsirást,
gépirást tanitok, biztos gyakorlati módszer. Darabos ucca egy szám. 503—VII-9

Fehérnemü varrás
himzés, monogramozás előrajzolás, legújabb minta szerint, olcsón, s elsőrendü munka, Fazekasnál, Szent Anna ucca 6. szám. 418—7—15

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsóbban tisztitok, 4 nap alatt, Budapesti képviselet, Simonffy ucca 7. szám. 1125-12-31

Leghorn
és vörös izlandi tenyésztojásokat, napos csirkét és három hónapos jércéket ajánl a Bocskaikerti Tojástermelő és Értékesitő Szövetkezet. Rendelés Vásártéri pénztárnál. Telefon 608.. — vagy Bocskaikert. 17a-18

TELJES
ellátásra külön szobában elfogad két középiskolai tanulófiút vagy leányt iskolai idényre — keresztény uriesalád. Domokos Lajos ucca 6. — központtól 12 perc. s

Takarékosság
könyvecskéjével, készpénz áron vásárolhat órát, ékszert, hathavi részletfizetésre Engel László ékszerésznél — Piac ucca 52. szám. 23—7—25

Órajavitás
szakszerüen, jótállással Aranyat legmagasabb árban veszek Bercsényi órás, Csapó ucca 38 sz. (Iparostanonciskolával szemben.) 1557

A Favorit,
molykár elleni védő ruhazsák előnyéről az utolsó apróhirdetésben olvashat. 264-7-25

Aranyat,
brilliánsat, zálogcédulát, magas árban vesz, Blattner Árpád, Csapó ucca 12. szám. (Cimre kérem ügyelni). 1572

Megérkezett
a zelismert prima krupon, amelyből 3 pengőér ttalpalok, Kovács, Verbőczy ucca 2. 1579

Trágya
ingyen hordható, Hatvan ucca 35. 1569

Társulnék
jóravaló, megbizható egyénnel, esetleg eladnám jómenetelü vállalatomat. Egyedül vagyok, nincs segitségem. Irjon a kiadóhivatalba „jó vállalattárs". 1552

Gyereket
tartásra vállalok. — Ócska cipőt veszek. — Székely ucca 16 b. — Mező István. 1539

Kiárusitási
áron alul vásárolhat mindenféle férfi- és női zsöveteket, többféle — selymeket. Botthyány 13., udvarban. 1267

Poloskairtást,
cyángázzal, vagy szabadalmazott folyadékszerrel, felelősséggel vállalom, poloska, patkány és svábszer kapható, Kossuth ucca 47. Nánássy. Telefonhivó 845. 5-79. sz. 1472

Szemüvegek
készitője, orvosi receptre is, Nagy Kálmán látszerész, Piac ucca 73. Pauló vésnöknél, javító műhely. 1485

Kereslet

Elveszett
tegnap délután a Csapó uccán egy szürkés drapp kalap. A megtalálóia jutalom ellenében, Bercsényi ucca 79 szám alá adja be. 1555

Veszek,
jókarban levő használt szívó-nyomó kút szivattyút, Asztalos, Rákóczi ucca 8. 1563

Szolid
intelligens lakótársnőt keresek uccai főbérleti lakásomba. — Közel központhoz. — Cím a ikadóban. 1534

Társat
keresek ezer pengővel. Biztos megélhetés. — Biztosíték van. Cím a kiadóban. 1533

Egy
lovas stráfkocsit veszek. Teleki 100. 1538

Elveszett
a Böszörményi-út Mester, Bethlen, Simonffy uccai vonalon — dr. Hadházy Zsigmond autójának hátulsó karambol hárítója. Megtalálója jutalomban részesül a főispáni hivatalban. 9

Elveszett
vasárnap este Csapótól Széchenyi, onnan vissza Uránia moziba menet arany karkötőláne. Megtalálója jutalomban részesül. — Csapó 66. 1541

Keresek,
július hó 15-re szoba, konyha, speizos, féregmentes lakást, a város belterületén. Cím Csapó ucca 17. szám, gyümölcsös pavillon. 1571

Kiadó lakás

Egy szoba,
konyha kiadó, Darabos ucca 9. sz. 1560

Kiadó
egy két szoba, konyha, azonnalra, Bercsényi u 16. szám. 1565

Kiadó
szoba, konyha, speiz, Vargakert ucca 8. sz. Bejárat Szoboszlai út 4. szmánál. 1568

Kiadó
egy szoba, konyha, — azonnal, Szoboszlai P. István ucca 24. Homokkert. 1567

Négyszobás,
modern lakás, az Arany Bika bérházban azonnal kiadó. Üzlethelyiség a Bika fürdő mellett, augusztus 1-re, kidaó. Két személyautó eladó. Érdeklődni lehet az Arany Bika irodában, félemelet 15. h 9—13

Két szoba,
előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás, átalakított, s itszta, Varga ucca 17. szám 1576

Egymásba
nyiló három, vagy négyszobás, újonnan épült lakás, augusztus 1-re kiadó, Kar ucca 24 szám. 1575

Kiadó
egy szép nagy uccai szoba, konyha, speiz július 15-re. Apafi u. 16. sz. 1530

Két
szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel — augusztus 1-re kiadó. Varga u. 41. sz. 1529

Háromszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Rákóczi u. 29. 1531

Kiadó
2 szoba, előszoba, — speiz, villanyvilágitás. Ugyanott üzletajtó üveges eladó. Megtekinthető reggel 9 órától délután 5-ig. Vigkedvü M ihály 28. sz. 1551

Uri
lakás egy és kétszobás kiadó. Domokos u. 16. Vénkert. 1550

KÉT
szoba, fürdőszoba, — konyha, speiz fatartóból álló lakás, melyben vizvezeték és angol klozett bent van, augusztus 1-re havi 75.— P-ért kiadó. Borz ucca 5. szám. S-vv

Urilakás
2 szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel, tiszta, száraz. aug. 1-től kezdve kiadó. Bercsényi u. 17. szám. 1246

Kiadó
közvetlen a nagyállomásnál 1 szép szoba, konyha, spájz, villanyvilágitással gyermektelennek, havi 35 P-ért. Wesselényi u. 81. sz. 1331

Tóczóskert,
Szondi u. 6. Szép szoba konyha, spájz 15-ére kiadó. Olcsón. 1250

Kiadó lakás.
Domahidy u. folytatása egy teljesen ujonnan épült 2 szoba, előszoba, konyha és spájz, mellékhelyiségekkel, aug. 1-ére jutányosan kiadó. Értekezni Budai Ézsaiát ucca 13a. szám alatt 1326

Ötszobás
lakás a Kossuth ucca 45. szám alatt minden kényelemmel augusztusra kiadó. Értekezni: Kossuth u. 15. 18w.

Tiszta,
száraz, szép modern uccai lakás, egy szoba, előszoba, konyha, és speiz, kamara, auguszt. hó elsejére kiadó. Két szobának is használható, Pereces ucca 11. Egymalom ucca folytatás 7—8

Kiadó
Piac u. 7., I. em. uccai lakás, azonnal beköltözhető. Értekezni Polgári és Gazdakörben. 20-vv.

Magas
földszintes, háromszobás, verandás lakás azonnal kiadó, Meszena ucca 26. Dw.

Butorozott szoba

Különbejáratú
szép világos tiszta bútorozott szoba, parkirozott udvarban, olcsón kiadó, Rothermere ucca 20. sz. 7—8

Csínosan
bútorozott szobához társat keresek, Kigyó ucca 27 szám. N. B.

Különbejáratú
szép bútorozott szoba, olcsón kiadó, Hatvan ucca 33 szám alatt. Értekezni lehet Hatvan u 36 sz. második lakás.

Különbejáratú
csendes, világos, jól bútorozott szoba kiadó, Széchenyi ucca 15. sz. emelet. 1513

Csínosan
bútorozotnt uccai szoba kiadó, Darabos u. 9. szám. 1559

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba villannyal kiadó, — Gólya ucca 11.

Központban
különbejáratú elegáns uccai butorozott szoba kiadó. Montiezredes ucca 15. 1547

Különbejáratú
bútorozott szoba, lakó nélküli udvarban, nőnek, vagy férfinek kiadó, Bercsényi ucca 37. szám. 1554

Nagyerdőn
4. villában csinosan butorozott szoba terrasszal azonnal kiadó 1542

Üzlet, műhely, raktár

Eladó
Kinizsi 49. péksütőde. Üzlat, lakás, mármilyen célra. Értekezni Vesselényi 93. 1540

Üzlethelyiség
azonnal kiadó, esetleg társba is. Arany János ucca 7. szám. Értekezni lehet a keresztépületben. w

Fűszerüzlet
áruval, jogokkal, forgalmas helyen, visszavonulás miatt kiadó. Cím a kiadóban. 1554

Üzlethelyiség
forgalmas helyen kiadó. Sas u. 2. sz. 25 7-10

Üzlethelyiség
Deák Ferenc 2. szám alatt kiadó. Értekezni a Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi ucca 2. szám. Telefon: 17—49 szám. 1263-7-12

Eladó ingóság

Széthúzható
asztal és négy szék, világos tölgy szinre festve eladó, Dobozy ucca 17. szám.

Eladó
férfi és női varrógépek és egy F. N. motorkerékpár. Móric ucca 32. szám, Árpádtér mellett. 1038

Különleges
értékes ebédlő, varrógép, mangorlógép, — nagy garderob csillár, Candellaber hintaszék olcsón eladó. Széchenyi ucca 6., Kleinnál. 1528

Árverésen
8-án délután 3 órakor borbély órák eladatnak Burgondia 2. sz. alatt. 1548

Eladó ház

Aczél
ucca 39. szám alatt uj ház eladó. 1285

Eladó
egymásba nyiló négyszobás, alápincézett uj ház, azonnal elfoglalható. Értekezni lehet: Kar ucca 24. 1574

Eladó föld

Eladó
Elepen 164 kat. hold búzatermő tanyás birtok, parcellázva is. Értekezn iKossuth u. 48. M-vc

Eladó állatok

Egy
darab 7 hónapos yorkchirei kan eladó. István ut 31c. 1271

Más kárán tanuljon!
Millió értékü finom ruhák válnak hasznavehetetlenné a moly- és a porkárok miatt. A szabadalmazott „Favorit" ruhazsák, bundazsák a moly álcáit elpusztítja, gyürődéstől, portól óv, évekig eltart, különös kezelése nincs, illata nem kellemetlen. Ára 1.50—3.50 P méret szerint. Körzeti főelárusitás: — „Favorit Áruház", Csapó u. 18. Prospektus díjtalan! 264-7-25

Felelős szerkesztő: PALEY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV. ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.